

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 6:14, leidžiasi 7:00

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Balandžio-April 15 d., 1974 m.

Kaina 15c

89

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
Published by The Lithuanian News
4444 N. Broadway
Chicago, Ill. 60640
Over One Million Lithuanian in The United States

SUSITARIMO DĖL GINKLŲ ŠIEMET NEBŪS

KAS NAUJO BREŽNEVO LAGERIUOSE?

Sovietų Sąjungos Mordavijos autonominėje respublikoje yra daug koncentracinių stovyklų politiniams ir kriminaliniams kaliniams laikyti. Jose yra daug lietuvių. Patikimomis žiniomis, savo skaičiumi, lietuviai tose stovyklose užima trečią vietą; pirmoji tenka rusams, po jų eina ukrainiečiai ir pagaliau lietuviai. Vienoje stovykloje, Potmos, buvo kalinamas Simas Kudirka, Vytautas Bastys ir daug kitų. Klimato atžvilgiu ši stovykla esanti pakėniamesnė, palyginus su Rusijos šiaurėje arba Sibire stovyklomis. Šioje stovykloje būvę daug neramumų ir net kruvinių susirėmimų taip pat politinių ir juos terorizuojančių kriminalinių kalinių, tai vyriausioji stovyklų vadovybė nutarė kalinių dalį perkelti į Permės oblastį, šiaurinėje Rusijos dalyje.

1972 liep. 9 trintis vagonais buvo išgabenta apie 500 žmonių. Prieš pakraunant į vagonus, kaliniai išsitaikė dieną buvę kepinami saulės kaitroje, neduodant jiems nei stiklo vandens. Prieš paleidžiant traukinį vagonai iš oro buvo apipilti vandeniu ir saulės kaitroje pavirto tikromis garo pirtimis.

Keturias dienas riedėjo traukinys su kaliniais į šiaurę. Per visą tą laiką tarp kalinių ir karinės traukinio palydos ėjo atkaklios kovos dėl vandens. Kaliniam dalino tik po vieną puodelį ir parą. Tuo tarpu jų maisto davinys susidėjo iš duonos, silkes, druskos ir 30 gramų cukraus.

Iš vagono išleisdavo tik vieną kartą ir parą. Ventilacijos vagonuose nebuvo jokios. Žmonės alpo. Medicinos pagalbos nebuvo jokios. Mažiausios nuolaidos (lašo vandens, oro gurkšnio) iš traukinio palydovų galima buvo atsiekti tik bendru riksmu ir triukšmu, pravažiuojant pro apgyventas vietas.

Liepos 13 traukinys atvyko į Čukovską stotį, kur kaliniai buvo paskirstyti po 250 žmonių į dvi stovyklas — Kučino ir Vsesviatskoje. Šiose abiejose stovyklose režimas buvo žymiai griežtesnis: jos vadinamos „specjalnoje išvairinėje“ — trudovojės — specialioje pataiso darbo įstaigoje. Toms stovykloms taikomas SSSR vidaus reikalų m-jos įsakymas Nr. 20. Pagal tą įsakymą kaliniams nedišama turėti jokio laisvalaikio, neleidžiama iš šalies arba stovyklos krautuvėse pirkti mėsos, sviesto, cukraus. Pasimatymas su giminėmis leidžiamas tik administracijos pareigūnams dalyvaujant. Lankytojai labai nuodugnai kėčiami. Draudžiama susitikti su kitos stovyklos kaliniais.

Kadangi šis įsakymas esąs priešingas RSFSR pataiso darbo kodeksui, tai apie 60 kalinių pasirašė ir prokurorui įteikė protestą, paskelbdami bado streiką. Tarp protestą pasirašiusių minimas Kudirka ir Šilinskas. Po keturių badavimo dienų, kalinius pradėta terorizuoti. Juos iškviestas po vieną ir KGB reikalavo pildyti įsakymą. Atsisakantiems, surakinavo rankas grandinėmis, vertė ant žemės, kirpo barzdas ir grasino kaceriu iki 15 dienų. Vartoję ir kitas kankinimo priemones. Tokiais kankinimais bado streikas buvo palaužtas.

Stovyklos maistas labai blogas: dažniausiai kopūstai su apipuvusiomis bulbėmis, apipuvusi žuvis ir pan. (Santrauka laiško, įdėto žurnalo „Posev“ Nr. 2, 1974 m.). (E)

● Plieno darbininkų unija susitarė su darbdaviais dėl naujos trejų metų sutarties.

IŠ VISO PASAULIO

MIAMI. — Jose de la Torriente, Kubos Laisvinimo Jėgų vadovas, buvo nušautas savo namuose Coral Gables vietovėje. Jis buvo 70 m. amžiaus. Torriente vadovaujami laisvieji kubiečiai ne kartą yra organizavę puolimus Kuboje prieš diktatorių Fidel Castro jėgas. Kubiečių laikraščiai Floridoje neabejoja, kad Torriente buvo nužudytas Castro agentų.

HAGA. — Olandijoje policija suėmė Jacobus Philippa, 56 metų, kuris buvo ieškomas jau 29 metams. Jis gyveno slapta savo tėvų namuose ir net artimiausieji kaimynai nežinojo, kad jis ten slapstosi. Philippa buvo Hitlerio SS dalinių karininkas, po karo olandų teismo nuteistas mirties bausme už nusikaltimus prieš Olandijos rezistenciją. Jo motina mirė prieš du mėnesius ir jis namo liko su 85 metų tėvu. Olandijos vyriausybė pareiškė, kad mirties bausmė kaltinamajam greičiausiai nebus įvykdyta, jam teks sėdėti kalėjime.

SACRAMENTO. — Prezidentas Nixonas turės sumokėti ne tik federalinius pajamų mokesčius už praėjusius ketveris metus, bet ir Kalifornijos valstijai prisiuntę jam 4,263 dol. sąskaitą už kai kurių metų nepakankamus mokesčius.

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje Velykų proga buvo labai sustiprinta miestų apsauga. Velykos yra tradicinė neramumų diena, nes airiai prisimena 1916 m. Velykas, kada Dubline prasidėjo sukilimas prieš britų valdžią.

NEW YORKAS. — Heinz bendrovė paskelbė, kad ji steigia naują įmonę Maroke, kur bus gaminama pomidorų košė ir kiti konservai. Heinz sekmingai dirba ir Portugalijoje, kur bendrovės įmonės apylinkėse Portugalai pradėjo auginti daug pomidorų, tie konservai tapo viena didžiausių Portugalijos eksporto prekių.

Illinois senatorius Charles Percy tvirtina dar nenutars ar kandidatuoti į prezidento vietą.

Teisejo Siricos 70 metų proga jo draugai padovanojo jam tortą, kurį jis šioje nuotraukoje ragauja.

“AKIS UŽ AKĮ, DANTIS UŽ DANTĮ”

TEL AVIVAS. — Izraelio karinės jėgos puolė Libane visą eilę kaimų ir miestelių: Taiba, Muhebab, Blida, Eitarun, Yarin ir Dahira. Tai buvo pirmas izraelitų žygis Libane nuo 1973 balandžio mėn., kada Izraelio komandos puolė pačią sostinę Beirutą ir nušovė tris palestiniečių vadus. Izraelis neslepia, kad šie puolimai buvo keršto veiksmai už arabų puolimą Qiryat Shemona, prie Libano - Izraelio sienos.

Izraelio pranešimai tvirtino, kad puolimas buvo nukreiptas prieš arabų teroristų namus ar prieš jiems simpatizuojančius libaniečius. Nekalbama apie žuvusius, tačiau pabrėžiama, kad Libano kariuomenė nesipriešino ir visi izraelitai sveiki grįžo į savo bazines. Libano kariuomenė buvo pasitraukusi dar prieš puolimą.

Izraelis šiame puolime nenaudojo šarvuotųjų ar aviacijos. Buvo vengta civilių aukų, tačiau buvo susprogdinta daug pastatų, pirmiausia pašalinus iš jų gyventojus.

Penktadienį buvo palaidoti Qiryat Shemona žuvusieji. Laidotuvių piktą žydų minia reikalavo keršto arbamams. Libane revoliucinės arabų grupės kalbėtojas pranašavo, kad ateityje bus daugiau puolimų pačiame Izraelyje. Tiesioginiai vadinami „revoliucinio smurto“ titulu.

Qiryat Shemona daugumas gyventojų yra žydai, atvykę į Izraelį iš arabų kraštų. Jiems jau ankščiau teko nuo arabų daug kentėti, todėl jie labai piktai pergyvena ir paskutinį puolimą. Laidotuvių dalyvių pačiame Izraelyje. Tiesioginiai vadinami „revoliucinio smurto“ titulu.

Vyriausias kariuomenės kapelionas generolas Piron savo kalboje kapinėse pasakė: „Arabų gangsteriai mūsų neišgąsdins, jie mūsų moralės nenumuš, mūsų neišvargs ir nesunaikins“.

Atvirai parodė „piktas sėklas“

Visuomenės mokslo pamokoje mokinsis klausia mokytoja, kaip suderinti TSRS konstitucijos garantuotas piliečių teises ir laisves su Solženicino išvėjimu iš Tarybų Sąjungos. „Tarybinio mokytojo“ (1974 kovo 20) korespondentas, aprašydamas tą įvykį, pridėjo: „Gerai, kad mokinsis atviras, kad savo klausimu pasisako, jog jo galvėlė ideologinių diversantų taip gausiai ir visais kanalais sėjamos piktos sėklos“. (E)

Leninas įsteigė vergų stovyklas

Tolimame Sibire, Permos oblasti. Vsesviatskoje koncentracinių stovyklų kaliniai pradėjo mirti priverčiamoji darbo stovyklose žuvusius. Ta minėjimo dieną Rusijoje yra rugsėjo penktos, nes 1919 rugsėjo 5 pats Leninas, kaip sovnamo pirmininkas, pasirašė dekretą koncentracijos stovykloms steigti. Jų, kaip patalpos — darbo kolonijų, paskirtis — vesti kovą su klasiniu priešu.

Ir štai 1972 ir 1973 rugsėjo 5 dieną 36-jie stovyklose buvo paskelbtas tylus, bet reikšmingas protestas prieš pasibaisėtinas piktadarystes, papildytas sovietų priverčiamoji darbo stovyklose. Susirinkę kaliniai supylė simbolinį kava, aptvėrė jį spygliuota viela ir uždegė žvakes. Po minutės gilios tylos ir susikaukimo, kaliniai, pagal savo tautybę ir tradicijas, perskaitė maldas prisiminti savo artimiesiems ir kitiems žuvusiems koncentracijos stovyklose. Krikščionys įtaisė stalą — altorių Vulf Zalmanson ir Mendelevič perskaitė „kadiš“. (Visa tai buvo daroma slapta). Kiekviena grupė perskaitė maldą savo kalba. Ten buvo rusų, žydų, ukrainiečių, armėnų ir lietuvių. 1972 metais dalyvavo trys lietuviai: Šilinskas, Kudirka, Mykolasukas. Kiti buvo: 4 rusai, 3 ukrainiečiai, 6 žydai, 1 armėnas, 1 dagestanietis, 1 asirietis. Kaip ir reikėjo laukti, stovyklos administracija, patyrusi apie konclagerių aukų minėjimą, dėjo visas pastangas surasti iniciatorių, bet nesurado.

Pripažino Lietuvos jaunimo bruzdėjimą

Lietuvos komjaunimo XVIII suvažiavime keli kalbėtojai pripažino bruzdėjimą Lietuvos jaunime. Pask. E. Džiugaitis, dar pasitaiko jaunulių, kurie priešiškos propagandos suklaidinti, užsikrečia nesveikomis nuotaikomis, savo netinkamu elgesiu žeminą tarybinio žmogaus vardą“. (Tiesa, vas. 16 d.). (E)

WASHINGTONAS. — Amerikos darbo unių federacija AFL-CIO pritarė žemės ūkio darbininkų uniųjos paskelbtam salotų ir vynuogių boikotui Kalifornijoje ir paragino visų unių narius nepirkti tų produktų, kol augintojai nepripažins žemės ūkio darbininkų uniųjos.

NEW YORKAS. — Amerikon atvyko Windsor kunigaikštienė. Ji pareiškė, kad šiais laikais Britanijos karališkoji šeima kitaip galvoja. Ji pasikeitusi nuo 1936 metų, kada reikalavo karalių Edwardą atsistatydinti, jei jis nori vesti išsiskyrusią amerikietę. Šiandien tokių reikalavimų jau nebūtu, pasakė ji.

New York senatorius Buckley, pareikalavęs, kad prezidentas Nixonas pasitrauktų iš pareigų. Jis gavo daug laisvų, kuriuose smerkiamas jo išėjimas prieš prezidentą.

MASKVA STATO AMERIKAI DIDELIUS REIKALAVIMUS GINKLŲ DERYBOSE

WASHINGTONAS. — Valstybės sekretorius Kissingeris penktadienį spaudai pareiškė, kad šiais metais nėra vilčių pasirašyti su sovietais ginklų apribojimo sutarties. Šis pareiškimas buvo padarytas po sovietų užsienio reikalų ministerio Gromykos vizito Baltuosiuose Rūmuose, kur jis kalbėjo su prezidentu Nixonu ir Kissingeriu. Perna birželio mėn., kai Amerikoje lankėsi Brežnevas San Clemente buvo paskelbtas susitarimas iki šių metų galo pasirašyti visą apimančią strateginių ginklų apribojimo sutartį. Atrodo, kad šis tikslas nebus pasiektas.

Siūlo paleisti Rudolfą Hessą

NEW YORKAS. — Amerikietis Eugene Bird parašė knygą „Vienišiausias pasaulio žmogus“. Knyga išeis balandžio 25 d. Joje rašoma apie Rudolfą Hessą, buvusį Hitlerio pavaduotoją, kuris tebegyvena vienas didžiuliam Berlyno Spandau kalėjime. Ši knyga atkarpomis spausdinama V. Vokietijos žurnale.

Hess balandžio 24 d. turės 80 metų. Visi kiti kaliniai — nacių karo nusikaltėliai — buvo iš Spandau paleisti, tačiau Hessas ten tebelaikomas. Neseniai naujoji Britanijos vyriausybė pareiškė, kad ji laikosi tos pačios nuomonės, kaip ir buvusi konservatorių valdžia, kuri siūlė Hessą žmoniškumo sumetimais paleisti. Kalėjimas turi 600 ceilių, tačiau jame laikomas tik vienas kalnys. Jį paleisti apsimokėtų ir ekonomiška prasme. Iš visų keturių kalėjimų valdančių valstybių tik viena Sovietų Sąjunga atsisako Hessą paleisti.

Tiria Clevelando policijos veiklą

CLEVELANDAS. — Panašiai kaip kitų miestų, Clevelando policija buvo apkaltinta, kad jos tarnautojai ima kyšius, bendradarbiauja su nusikaltėliais ir net organizuoja plėšimus. Miesto meras Ralphs Perk neseniai sudarė specialią komisiją, kurios paviešė du katalikų kunigus, vieną negrą baptistą pastorių, vieną vengrų kilmės protestantų pastorių ir vieną rabiną.

Dėl šios komisijos, sudarytos vien iš dvasiškų, merą kritikavo miesto spauda ir politikai. Demokratai vadovavo miesto taryboje Gerald McPaul pareiškė: „Kaip gali žinoti apie nusikaltimus? Tie vyrai gyvena atsiskyrę nuo žmonių, jiems visi atrodo geri žmonės, nes Viešpats taip sako“. Kitas kritikas, pats policininkas, pasakė: „Meras neparinko investigatorių, jis pakvietė exorcistus“.

Kilus triukšmui, meras Perk komisiją papildė keturiais pasauliečiais.

Irakas kaltina Ameriką ir Iraną

BEIRUTAS. — Irako prezidento pavaduotojas Saddam Hussein pareiškė Libane, kad Amerika ir Iranas siunčia ginklus Irako kurdams. Iranas padeda kurdams dar ir tuo, kad jis koncentruoja savo kariuomenę prie Irako sienos, padrasindamas kurdus sukilti prieš Irako valdžią. Iki šiol, pasakė Hussein, Irako 95,000 kariuomenė vengė pavartoti visa savo jėgą prieš kur-

Kissingeris pabrėžė, kad galima laukti kokio dalinio susitarimo, kurį prezidentas Nixonas galėtų pasirašyti, kai jis bus Maskvoje.

Iki šiol Amerika ir Sovietų Sąjunga susitarė apriboti gynybos raketų skaičių. Derybos dėl ginklų lenktynių sustabdymo prasidėjo Helsinky 1969 m. ir su pertraukomis vyksta Ženevoje. Pirmas runda baigėsi 1972 m. gegužės mėn. Tada buvo susitar-ta ne tik nustatyti ribą gynybos raketoms, bet ir nustatyti vadinamas „lubas“ puolamųjų raketų lizdams. Amerikai buvo leista turėti 1,000 lizdų žemėje ir 710 jūroje, povandeniniuose laivuose. Sovietų Sąjungai leista turėti 1,410 raketų lizdų žemėje ir iki 950 jūroje.

Susitarimas kalba apie „lizdus“ ar raketų „iššovėjus“, o ne apie pačias raketas todėl, kad būtų neįmanoma nustatyti, kiek kuri šalis turi pačių raketų, kada lizdai lengvai matomi iš žvalgybos satelitų.

Strateginių ginklų apribojimo derybos vyksta sunkiai, nes paskutiniu metu buvo padaryta pažanga daugiausiai raketų srityje. Jas turi jau ne tik Amerika, bet ir sovietai. Dabar su viena raketa galima pasiųsti tris ar daugiau sprogstamuosius užtaisus, kurie lekia į skirtingus taikinius arba visi sprogtas toje pačioje taikinio apylinkėje. Šitokios raketos su keliais atominiiais užtaisais esančios pavojingos prieš raketų lizdus. Tokiomis raketomis sovietai galėtų staigiu puolimu sunaikinti Amerikos raketų lizdus, kada vieno užtaiso raketa būtų sunku į lizdą pataikyti. Daugiausiai užtaisai jau įtaisyti ant trečdalis Amerikos raketų, o iki 1977 metų visos Amerikos strateginės raketos turės po tris ar daugiau užtaisų.

Informuoti šaltiniai tvirtina, kad Maskva reikalauja į strateginių ginklų sąrašą įtraukti ne tik Amerikos raketas, bet ir jos strateginius bombonešius su atominėmis bombomis. Maskva reikalaujanti, kad strateginio nusiklavimo būtų paliestas visos Amerikos aviacijos bazės užjūriuose, be to, reikalauja įskaityti ir Amerikos ginklų tarp britų atominių povandeninių laivų, prancūzų aviaciją ir raketas ir net Kinijos raketas.

Tokie reikalavimai Amerikai esą neįprastini ir dėl to šiais metais nelaukiama naujos sutarties.

dus, kurie turi 20,000 vyrų kariuomenę, tačiau ilgai tokia padėtis neliks. Jei politiniai ke-liaisi nepasiseks sutvarkyti kur-dų, tada bus prieš juos pavarto-ta jėga. Irakas pasiryžęs kietai kovoti visuose frontuose ir pasi-ruošęs perkelti karo veiksmus į bet kurią šalį, kuri išeis kovoti prieš Iraką.

Dienų skeveldros

I.
Gal kas pasigedo, o koks li-
kimas lenkų pasiuntinys
Kauas?

Pasiuntinys Charwt 1939 m.
10. 13 d. pareiškė protestą prieš
Vilniaus grįžimą Lietuvai. Mū-
sų užsienio reikalų ministeris
Urbšys atsakė nota, kad Vil-
nius yra integralinė Lietuvos te-
ritorinė dalis ir sulig tarptauti-
nės teisės protesto nota mūsų
nesaisto. Po tokio pareiškimo
lenkų pasiuntinys ir jo karo
attache traukinių išvyko į Ry-
gą. Galima pridurti, kad
Charwt mirė Brazilijoje. Spau-
dos attache, kaip lituanistas,
kurį metų dirbo Švedijoje mi-
ręs. Karo attache plk. Mikie-
wich irgi neseniai mirė Londo-
ne.

II.
Faustas Kirša 1951 m. savo
liške Velykų proga rašė:
"Mielas bendrakačiui! Die-
nos smilksta kaip anglis žertu-
vėje. Stovime prie bukus rau-
dy sienos ir niekas mūsų negir-
di. Šėtono sparnais bukusma-
mū dengti visus tremtinius.
Lenkai nekalti, kad Lietuva bu-
vo sulenkėjusi. Tai lietuvių toks
būdas bėgti pas kitus. Dėl to
mes nesukūrėme 100 milijonu
tautos. O galimybės buvo. Ir
perspektyvos negali būti švie-
sios. Reikia daug idealistinių
darų, kaip aš pats darau. Daug
paslaugų-kad būtume gyvi. Is-

torija žiauri mokytoja. Sven-
čių proga galvoji žmogus ir ima
apmaudas. Sventė — ne sven-
tė..."

III.
Dar norėčiau paduoti J. Ais-
čio nuomonę apie Vilnių ir ki-
las gyvenimo sritis. Rašė 1953.
II. 4 Buvo mano paklaustas ar
kartais nebandyti savo pozici-
jos rinktinės suderinti su kny-
gos mylėtojų pageidavimais.
kad dalis egzempliorių būtų
geresniame popieriuje ir tt. J.
Aistis rašė:

"Nežinau, kada ta mano ne-
rinktinė, bet summa poetica,
visa, ką esu parašęs, išeis.
Esu taip visa kam, kas mane
liečia, taip abejingas. Rankraš-
tų esu paruošęs prieš metus (ge-
rai, kad tai padariau, nes da-
bar neturėčiau laiko). Tada
leidėjas spaudė, bet dabar jis
nori atidėti kitų metų, ar dar
kitų metų antrajai pusei. Jis
geriau žino, ką daro. Ir testi-
no."

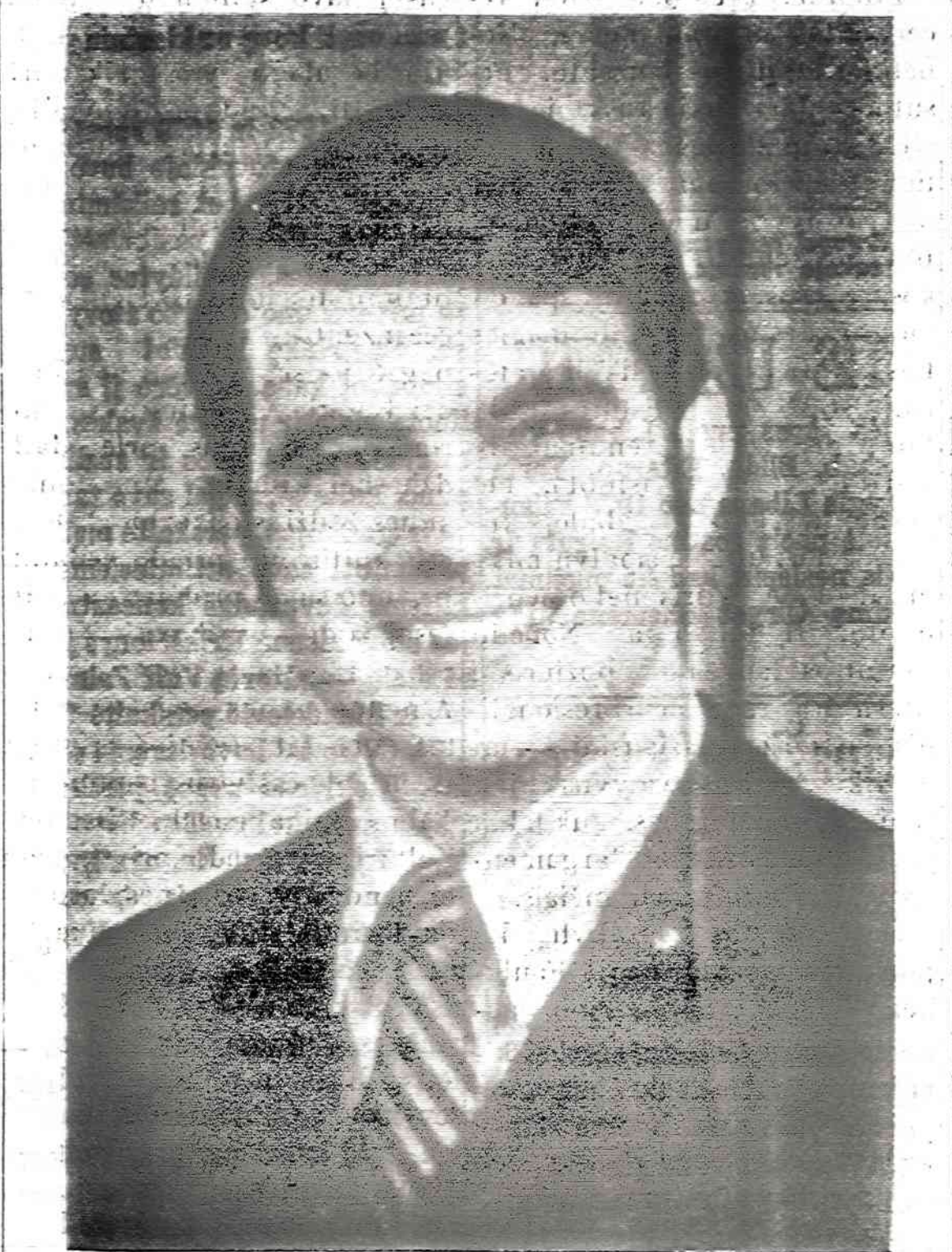
Visa ką sakote, galima pa-
darviti. Nežinau, kiek ty bib-
liofilų yra. Žinau, visi nepasi-
turintys, ir aš jiems nelietai pa-
daryčiau viską ko jie pageldau-
tų, neimdama už tai nieko. Aš
ne visada galiu visas išsėinan-
čias knygas pirkti, ir nesiste-
biu bei neįsijaudinu, kas laip-
sio. Reikia daug idealistinių
darų, kaip aš pats darau. Daug
paslaugų-kad būtume gyvi. Is-

linė knyga, yra nepajėgūs, o
bar. Taip, ir šiandien juo gy-
venu."

IV.
Okupuotos Lietuvos spaudos
je pasirodė tokia kronikos ži-
nuotė:
"... statybos reikalų komi-
tetas ir Lietuvos TSR Architek-
tų sąjunga paskelbė konkursą
Zalgirio gyvenamojo rajono
Vilniuje išplanavimo ir užsta-
tymo eskiziniam projektui pa-
rengti.
Vienas svarbiausių šio kon-
kursa uždavinių — Zalgirio ra-
jono, miesto centro ir aplinki-
nių gyvenamųjų rajonų išpla-
navimo ir užstatymo vieningos
kompozicinės sistemos sukūri-
mas. Zalgirio rajonas turi tap-
ti centriniu miesto gyvenamuo-
ju rajonu ir savo funkciniu,
architektūriniu, erdvinio spren-
dimu sudaryti tinkamą foną
bei tesinį naujam miesto cen-
trui".
Nerimą kelianti žinia!
Plačiau kita kartą.

Alfonas Nakas
J. Cicėnas

R. Sukauskui advokato kabinetą atidarius

Jeigu čia rašytum tik norėda-
mas pagarsinti naują profesio-
nalą, kuriam labai reikia naujų
klientų, šitiek tepasakyčiau: ad-
vokatas Rimas Sukauskas-Sakis
1974 m. kovo 24 d. oficialiai at-
idarė savo kabinetą artimame De-
troito priemiestyje, lengvai pa-
siekiamame greitkelio I-75 ir ki-
tasis keliais; advokato adresas:
2300 West Big Beaver Rd., Troy,
Michigan 48064, tel. (313) 649-
1160; dėl pasimatymo laiko su-
sitarama telefonu. Ir čia padė-
čiau didelį tašką. Ir daugiau ne
žodžio.

Bet iš pasikalbėjimų su ad-
vokato tėvu, visuomenininku ir
laikraštininku, šio dienraščio
bendradarbiu Antanu Sukausku
žinau, kad jaunas profesionalas
nėbadauja ir klientų turi ap-
sčiai. Atvirai kalbant, nebuvau
nė prašytas jo kabinetą garsinti.
Tiesa, buvau kviestas į kabineto
atidarymo iškilmes, bet veikiau
kaip senas šeimos draugas, ne
kaip laikraščio bendradarbis.
Atidaryme nedalyvavau, nes Či-
kaga, "Kaukių balius" saviljojo.
Rašau čia, norėdamas patarnau-
ti Detroito visuomenei, kuriai lie-
tuvio advokato nuolat reikia.

Rimas (kitaip dar Raimu-
das, ir Rimgandas) Sukauskas
gimė Vokietijoje 1915 m. rug-
pjūčio 10 d. kartą su vyresniu
broliuku ketverių metų Rimą į
Ameriką atvežė, tėvai keliolika
mėnesių dar po kitus miestus
pasklaidžioję 1951 m. pavasarį vi-
sam laikui apsigyveno Detroito.
Rimas čia lankė ir baigė šv. An-
tano reguliarią ir lituanistinę
mokyklą, paskui Western vi-
durinę mokyklą. Sekė humani-
tarinių mokslų studijos Wayne

valstybiniam universitetui 1963-
1967 metais. Bakalauro laipsnį
(B. A.) 1967 m. birželio 20 die-
ną gavo, tu pačių metų rudenį
įstojo į Detroito universiteto
(University of Detroit) teisių
mokyklą ir 1970 metų gegužės
2 dieną čia jam buvo suteiktas
teisių daktaro laipsnis. Paga-
liau, 1970 m. lapkričio 22 d. Ri-
mas nugalėjo paskutinę kliūtį:
tą dieną Michigano universite-
te (University of Michigan) Ann
Arbore'e jis išlaikė egzaminus,
duodančius teisę verstis advoka-
tura ir greitai buvo priimtas į
Michigano advokatų sąjungą
(Michigan Bar). Paskutinieji eg-
zaminai, be abejo, pareikalavo
didžiausios įtampos ir pastangų,
nes tarp diplomo ir egzaminų,
1970 m. rugsėjo 12 d. Rimas ve-
dė pamiltą mergaitę Penelopę.
Šiuo metu jie du augina du vai-
kiūčius.

Kurį laiką dirbęs Detroito vi-
durmiestyje, kito advokato kabi-
nete, paskutiniu laiku priklausė
aštuonių advokatų grupei South-
fieldo mieste. Pradžioje minė-
tą kabinetą atidarė kartu su kitu
jaunu partneriu.

Kai kalbame apie lietuvių ad-
vokatus, dažnai turime galvoje
jau antros ir trečios kartos čia-
gimius, tik truputį lietuviškai
besuprantančius, arba tik "lietu-
viškai galvojančius ir jaucian-
čius". Žinoma, gerai ir tokie, ir
jais džiaugiamės. Bet Rimo Su-
kausko "lietuviškas rekordas"
yra pats geriausias. Kaip minė-
jau pradžioje, iš Vokietijos ket-
verių metų atvežtas, jis augo lie-
tuviškoje šeimoje ir aplinkoje,
nes šv. Antano bažnyčios raje-
nas tai ir dabar dar yra kažkas

panašus į mažytį lietuvišką tel-
kinį. Skautavo nuo mažens iki
universiteto dienų pabaigos (nes
buvo ir skautas-akademikas).
Keletą metų šoko tautinius šo-
kius ir jį atmename scenoje kaip
kaip vieną geriausių šilainės šo-
kėjų. Neretai, kartu su Danute
Miškinyte, jis šokdavo net lietu-
viško baleto duetus ir publika
jais atsigėrėti negalėdavo. Jau
studento amžiuje buvo pradėjęs
sėkmingai reikštis lietuviškoje
scenoje kaip aktorius. Daugiau-
sia vaidino Zuzanos Arlauskaitės
— Mikšienės Dramos mėgė-
jų sambūryje, bet yra vaidinęs
ir Justo Pusdešio Alkoje. Vaidi-
ninti pradėjo kaip tik tada, kai
lietuvių kalba buvo beigaunanti
labai stiprų akcentą ir žo-
dingumas pradėjęs mažėti. Sse-
na Rimui davė nemažiau, o gal
ir daugiau, negu Rimas scenai.
Scena Rimo lietuvių kalbą ap-
šlifavo. Dar unte bebūdama,
Rimas įstojo į SLA ir eilę me-
tų iki šių dienų einą valdybos na-
rio pareigas SLA 200-joje kuo-
poje. Kaip SLA atstovas Detroi-
to Lietuvių Organizacijai Centre
(Dioce), Rimas jau irgi eilę me-
tų yra išrenkamas įvairioms val-
dybos nario pareigoms, iki vi-
cepirminko. Pora kartų labai
daliai ir taktiškai pravedė Va-
sario 1°-sios minėjimus.

Manau, kad apie 29-tus am-
žiaus metus einantį, lietuviškai
laisvai kalbantį ir galvojančią, lie-
tuvių rūpesčius suprantantį ad-
vokatą tuo tarpu pasakiau vis-
ką, ką turėjau pasakyti. Ir ma-
nu, kad jis mums yra reikalingas
gesnis, negu mes jam. Jo įstai-
gos adresas turėtume visi įsidė-
mėti, nes nežinome, kada gali pri-
reikti.
Alfonas Nakas

PIRMŲNĖS PARSĖVEDYS!

Suvedus šiomis dienomis dar-
bo rezultatus, paaiškėjo, kad pir-
mūnės parsavedys Kazys Garu-
kas iš 23 parsavedžių jau gavo
vidutiniškai po 16 parselių.
A. Zibolis,
Valstiečių Laikraštis, Nr. 135

"GRAMMATICA LITVANICA"

Autorius Danielius Kleinas

Gimė 1609, mirė 1666 metais

Prūsijoje kilęs reformacijos
sąjūdis, reikalingas išteigti teny-
šiams lietuviams naujos religio-
sios tiesas, patraukti juos į savo
pusę ir padaryti reformacijos ša-
lininkais buvo viena iš svarbiau-
sių lietuvių raštijos atsiradimo
XVI a. priežasčių. O pasirodžius
lietuviškam spausdintam žodžiui,
reikėjo pradėti norminti lietu-
vių šnekamąją kalbą, nustatyti
pagrindines jos gramatikos tai-
sykles. Dėl to 1653 metais ir pa-
sirodė lotyniškai parašyta pir-
moji lietuvių kalbos gramatika
"Grammatica Litvanica", kurios
autorius buvo Tilžės kunigas Da-
nielius Kleinas.

D. Kleinas pasaulį išvyko Til-
žėje. Spėjama jį buvus Prūti-
jos lietuvi. Pasimokęs gimtąja
mieste, įstojo į Karaliaučiaus
universitetą, kurį 1636 m. baigė
filosofijos magistro laipsniu. D.
Kleinas iki mirties pastoriavo
Tilžėje.

Mokėdamas lotynų, graikų, he-
brajų, vokiečių kalbų, išstudi-
javęs tų kalbų gramatikas, D.
Kleinas ėmėsi sunkaus, tradici-
jų neturėjusio darbo — paraši-
ti lietuvių kalbos gramatiką.
"Grammatica Litvanica" — di-
džiulis darbas, nenustojęs reikš-
mės ir dabar. 300 metų jubile-
jaus proga gramatika buvo iš-
leista fotografuotiniu būdu ir
išversta į lietuvių kalbą (1957
m.). Ji labai dažnai nagrinėja-
ma kalbininkų.

Pirmosios mūsų gramatikos
autorius, gerai mokėdamas lie-
tuvių kalbą, pažino ir jos tarmes
(jis, galima sakyti, buvo pirma-
sis lietuvių dialektologas, savo
gramatikoje taip pat nurodęs ne-
maža klaidų, vilniečių, kau-
niečių tarmės ypatybių faktų).
D. Kleinas gerai pažino ir to me-
to raštų kalbą (net ir Diddžioje
Lietuvoje gyvenusių autorių,
pvz., K. Sirvydo, kurio raštų iš-
traukų cituoja savo gramatiko-
je).

Be to, D. Kleinas parašė ir iš-
leido šios savo gramatikos san-
trauką vokiškai — "Compendium
Litvanico-Germanicum" (1654
m.), giesmyną "Naujos Giesmių
Knygos" (1666 m.), maldakny-
gę "Naujos, labiau priwalingas
ir Duszoms naudingos Maldų
Knygos" (1666 m.), rašė vo-
kiečių-lietuvių kalbų žodyną, ta-
čiau šis jo darbas nebuvo iš-
spausdintas. Visa šiuo D. Kleino
knygų medžiaga kalbininkų yra
saugoma, nagrinėjama ir skel-
biama. Tai didelis mūsų tautos
kultūrinis, kalbinis palikimas,
be kurio šiandien neįmanoma
jokios lietuvių kalbos istorijos
studijos.

♦ Meskos nagos duonos pra-
šo. (Sasparos)

• Sonas Sylas, Sonas Sylas, gal-
va džiūsta, kojo pūsta. (Purys)

DR. KAZYS GRINIUS

A'ISIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina 55.00

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima
nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant pastu reikia
pridėti 25 centus pasto išlaidoms apmokėti. Taip pat
galima įsigyti ir pirmąjį "A'isiminimų ir minčių" tomą
(neįristą) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

RIMTA KNYGA GERIAUSIA DOVANA	
Knygų rinkinys, gausiai iliustruotas, kurio puslapis bei kolia- vijos puošia atspindinti.	
Prof. Vach. Biržskis, ŽEMŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO- RIJA, 1 dalis, 208 psl., įrista — \$3.00, minkštasis vir- šelis — \$2.00, II dalis, 225 psl., įrista — \$3.00, minkš- tasis viršelis — \$2.00	\$7.50
Dr. K. Grinius, A'ISIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. Prof. S. Karys, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 416 psl.	\$5.00
Klaipėdos Biežinis, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkštasis vir- šelis	\$5.00
Jonas Liudzius, RASTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liudzius, A'ISIMINIMAI APIE JUOZA LIUDZIU, 58 psl.	\$1.00
Janina Nerutė, FRYŠ IR VIENA, jaunystės a'isiminimai, 170 psl.	\$3.00
A. Gedelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai	\$3.00
NAUJIENOS	
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. RA 1-6100	

NAUJIEŲ VAJUS JUBILIEJINIAIS METAIS PADVIGUBINTI SKAITYTOJUS

Pirmųjų dešimtį vajaus laikotarpį tiksliai — talkos būdu nugalėti sun-
kumus nepastovios ekonomijos bei nepatinkamų sąlygų laikotarpįje ir pasi-
tuoti bei teikti jėgas tolimiesiems darbam — daugelio skaitytojų bei tau-
telių buvo teisingai suprasti ir įvertinti.

Paskelbus vajų, ne tik dovanos, bet ir teigiami atsiliepimai, atgarsiai
ir padėtiniai kėlė geras darbo nuotaikas, dargi draugiškai kilus mo-
jimui. Visa tai buvo nepaprastai reikšminga reikšminiai. Jie suartino skaityto-
jus tarpusavyje ir sustiprino ryšius su bendradarbiais ir darbuotojais, taip
pat suteikė naujų jėgų. Žinios ir žinutės apie tolimiausias vietas ir jose
esantįs asmenis buvo tarsi rankų paspaudimai, juntant ir rodant lietuviš-
kos gyvybės bei meilės spaudai pulsą, sudarant grandinę tolimiesiems dar-
bams ne tik laikraščio, bet ir visos išsivijusios talp pat pavertus Lietuvos ir
jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviško reikalų renesanso.

Todėl šiais jubiliejiniais metais, švenčiant 60 metų sukaktį, Naujienų
redakcija ir Vajaus komitetas kreipiasi į visus skaitytojus ir visus lietuvius
pasiūkti pirmųjų dešimtį ir pirmųjų skaitytojų pavyzdžiais suaktyvinti
pastangas ir bendromis jėgomis pasiekti sunkų, bet įmanomą tikslą — PA-
DVIGUBINTI NAUJIEŲ SKAITYTOJUS.

Gerose draugijose girti Naujienos yra mada. Lai ta mada tampa jas
skaityti.

Chicagie ir Kanadoje Naujienos metams — 24.00, pusė metų —
\$13.00, trims mėnesiams — 7.50, viename mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vie-
tose metams — \$22.00, pusė metų — \$12.00, viename mėnesiui — \$2.50.
Užsienio — \$25.00 metams.

prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST
CHICAGO, IL 60608

Suveniu dol.

prašau siųsti Naujienas per mane užsiskaičiusiam naujam skaitytojui.

Užsakau Naujienas savo kaip dovana

..... proga.

Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums necekėtų

siųsti raginimo.

Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis su-
sipažintų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

Parašas

Different
hopes
for different
folks.

People want different
things from a college
education.

But they all agree
on one thing. It takes
more than brains to
get a diploma.

Why not make the
burden a little easier.
Start buying U.S.
Savings Bonds now.

Bonds are a depend-
able way to build a
college fund for your
children. And an easy
way to start saving
them is by joining the
Payroll Savings Plan.
Start a college fund

Take
stock
in America.

Buy U.S. Savings Bonds
Now! 5 minutes a day 100% interest. When held in bank or
other place, 10% interest (U.S. Govt. bond). Bonds are
redeemable at any time. No penalty for cashing in. They are
guaranteed by U.S. Govt. Bonds are sold by all banks and
other places where U.S. Govt. Bonds are sold. Bonds are
sold by U.S. Savings Bonds Plan, and Federal tax may be
deductible until 1966.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

ŽALINGA LITERATŪROS KRITIKA

ANTANAS KUCYS

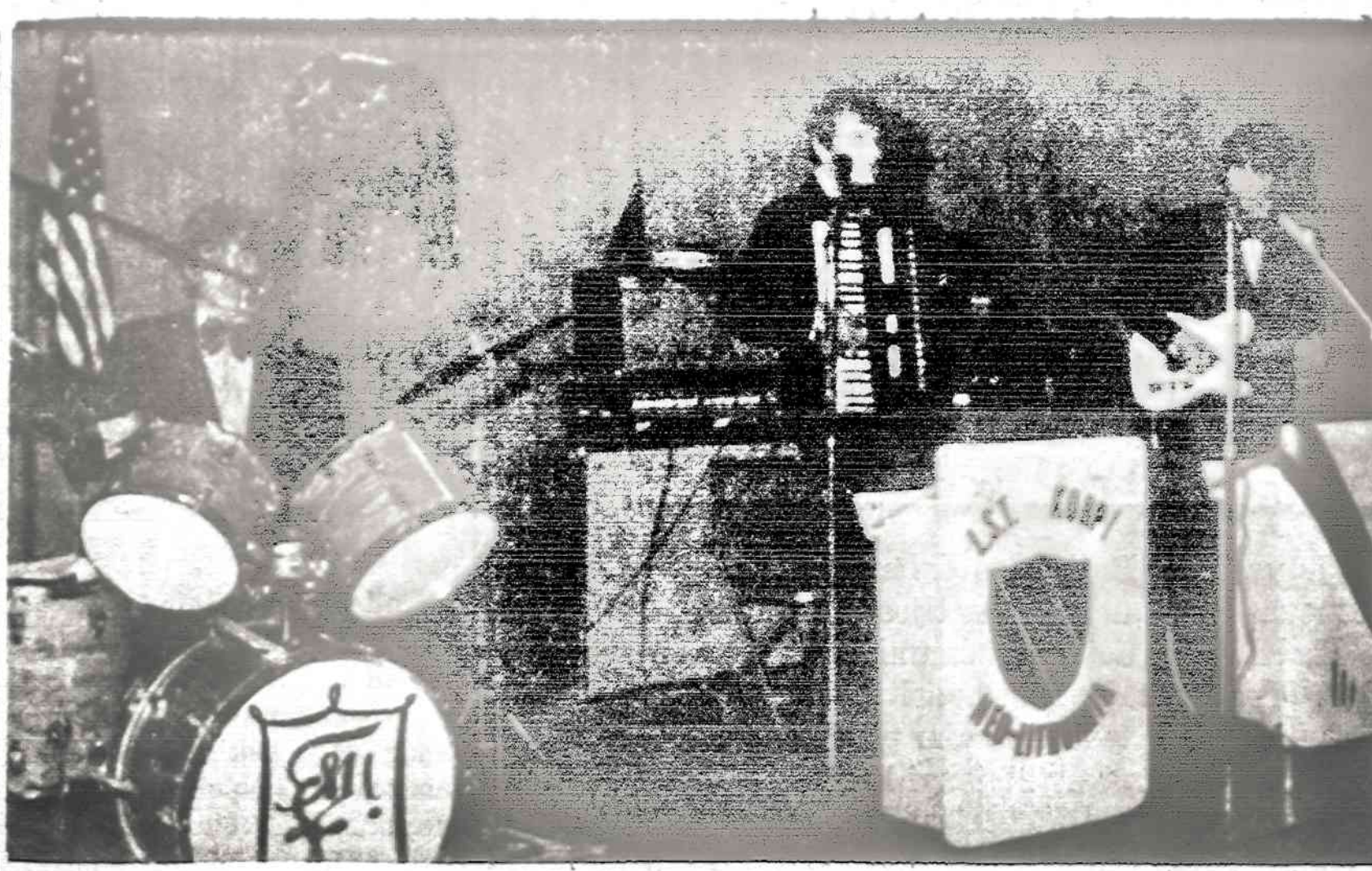
(Tęsinys)

Tik to romano siužetas paimtas iš anuo metu laisvoje Lietuvoje beveik niekieno nepajudinto žemiausios socialinės pakopos darbininkų gyvenimo. Katiliškiui išėjimo į jį pavyko perkelti menininko plotonin kur kas geriau, negu pretenzingiems ir snobiškiems ano meto "Trečiojo fronto" literatams, kurie raumeningus kaimo bernus rašė iš mados, palikdami lietuvių literatūroje tik trumpai trukusias mados pėdsakus, bet ne to meto socialinio gyvenimo vaizdą ir darbo žmogų medžiaginių bei dvasinių sprendimų bei iškančioje jaunatvėje nepriklausomoje valstybėje.

Pagaliau, ar tai būtų jau taip blogai, kaip "Aidai" dejuoja, jei išėjimo dailioji literatūra ir stovėtų arti socialinio realizmo? Ar dėl to reikėtų ją nuvertinti iki rašliavos? Ar mes turėtume būtinai viską atvirkščiai daryti, kaip ten daroma okupacinės bolševizmo uždaros atskiroje Lietuvoje? Socialistinis realizmas mums yra

tapęs pabaisa tik dėl to, kad ši meno kryptis Sovietijoje ir kituose komunistiniuose kraštuose yra tapusi valstybiniu reikalavimu, įsakanti meno kūrėjams ką ir kaip kurti. Išimkite prievartą ir propagandinius tikslus, kuriuos socialistiniame realizme uždeda partija ir jos kontrolėje esantieji valstybiniai cenzoriai, ir turėsite meno srovę, kuri turės lygią teisę egzistuoti su kitomis meno kryptimis ir nebus jokių baubų, vertinant laisvųjų rašytojų kūrinius. Reikia manyti, kad 1965 m. Nobelio premija M. Šolokovui buvo paskirta ne už politinių logaritmų lentelę, bet už romanus, nors jie ir priiskirti socialistiniam realizmui.

Ir vėl grįžtu prie "Aidų" recenzento minčių: "Grynai literatūrinės žodžio bei stilistinės struktūros problemos pakeičia nuolat atrajojamas vis tas pats propagandinis kičas ir vakardienos problemų sprendimas užvakar dienos priemonėmis"...

Algio Modesto vadovaujamas Neo-Lithuania orkestras groja Beverly Country Club salėje, kur naujieniečiai šiuo metu balandžio 21 dieną minės dienraščio 60 metų sukaktį.

Iš čia ir anksčiau pacituotų žodžių numanu, kad "Aidų" bendradarbis norėtų atplėšti mūsų literatūrą iš gyvenimo ir duoti jai užsiminti tik žodžių kombinavimą ir stilistinės struktūros rūpesčius, kitaip tariant, leisti jai plunksnėmis puošti, staipytis kaip merginai prieš veidrodį ir žavėtis tik laisvės rūpesčiais, bet ir išnykimo pavojus — realybė, tai dailioji lietuviškos išėjimos proza, jau esi priartėjusi prie socialistinio realizmo baubų, jau tu esi viešosios opinijos spaudimo propagandinė rašliava. Taip dėsto "Aidų" recenzentas ir jo žodžius kaip dideles tiesą bei išmintį pakartojo "Draugo" kultūrinio priedo slapukas.

Prancūzų rašytojas ir mitytojas, Nobelio literatūros premijos laureatas J. P. Sartre viename savo literatūros kritikos straipsnyje parašė, kad meno kūrinys yra lyg lapas, išplėstas iš gyvenimo. Menas be abejojimo, atspindi šį gyvenimą. Bloga ar gera, karų ar taikos, laisvės troškimo ar išsigimimo jos pertekliuje, didvyriškų darbų ar pilkos kasdienybės, bet gyvenimą. Pasižvalgykite, kokį požiūrį į literatūrą turi žmonės už mūsų kultūrinio žardžio ribų. Iš jų išskirkime pačius didžiuosius, su kurių autoritetu turėtų skaitytis ir "Aidų" bei "Draugo" rūsūs mūsų išėjimos literatūros teisėjai.

Gal tikty šia proga prisiminti amerikietį Williamą Faulknerį, kai jis, priėmęs Nobelio premiją, kalbėjo 1950 m. gruodžio 10 d. Stokholme per iškilmes:

"Aš tikiu, kad žmogus ne tik išliks, bet ir išeis nugalėtoju. Jis yra nemirtingas ne vien dėl to, kad tik vienas tarp sutvėrimų turi nenutildomą balsą, bet kad jis turi ir sielą, kuri gali užjausti, aukotis, kentėti. Poeto, rašytojo pareiga yra rašyti apie tuos dalykus. Jam yra duota privilegija pagelbėti žmogui išlikti žmogumi, pakeliant jo širdį, primenant jam apie drąsą, ir garbę, ir

viltį, ir pasididžiavimą, ir kentėjimą, ir gailystę, ir pasiaukojimą, ir visą tai, kas buvo jo praeities dienų garbė". ("The World's Great Speeches", p. 815).

Zinoma, mūsų šis "Aidų" recenzentas su Faulkneriu, Nobelio literatūros laureatu, negalintis. Jam tokia rašytojo misija, kaip žmogaus dvasios kūlimas, primenant drąsą, garbę, didvyriškumą, pasiaukojimą ar kentėjimą, atrodo tik kaip viešosios opinijos spaudimo primastos nepajudinamos tiesos. Jam reikia tik literatūrinio žodžio bei stilistinės struktūros problemų sprendimo, tik žodžio, kuris egzistuoja, bet nesakytų, grąžinto gabalo, kuris tik stovėtų, ar spalvų mišinio drobėje, kuris nieko nepriimtų. Ir dėl to gal Nobelio premijos laureato požiūris literatūroje esančios neprofesionalizmo, o mažų mažiausiai — tai atsilikęs, konservatyvus, jau seniai visų užmirštas. Juk tokia yra pas mus mada "argumentuoti" su kitaip manančiais.

Gali kaktas pasakyti, ką jau čia klausyti senąjį Faulknerį. Laikais pasikeitė ir jaunės generacijos jau turi kitą kalbą. Gerai, tai paimkime prancūzų Albert Camus, kuris būdamas 43 m. amžiaus, gavo 1957 m. Nobelio literatūros premiją. Netrukus po to, dideliu mastu ir grožio siekiančio pasaulio nuostoliui, jis žuvo auto nelaimėje. Camus iš rašymo ir duoną pelnė, tai "Aidų" recenzentas negalėtų prikišti, kad jo požiūris į literatūrą nėra profesionalinis. Čia cituoju jo žodžius iš paskaitos, skaitytos 1957 m. gruodyje Upsalos universitete:

Šiandien, lygiai kaip ir vakar, menas nori apsaugoti nuo mirties gyvą pergyvenimą ir kentėjimą vaizdą".

"Rašytojas turi pirmiausia atsakyti į klausimą, kurį jis sau pastato: ar menas yra tik apgaulinga pramoga".

"Menas tik dėl meno, užsidariusio menininko pramogavimasis, yra iš tikrųjų mažai besivaikanti savanaudiškos visuomenės dirbtinas menas".

"Menininkas, išjungtas iš savo visuomenės, kuria nieko daugiau, kaip formalistinius arba abstraktinius darbus, kurie duoda pasitenkinimo trumpam laikui, bet yra tušti ilgesniams išsilaikymui".

"Bet mes, dviešimtojo šimtmečio rašytojai, niekad nebūsime vien tik sau. Mes turime žinoti, kad niekad negalime pabėgti nuo bendro likimo ir kad vienintelis mūsų pateisinimas yra kalbėti, tiek kiek mes įstengiamės, už tuos, kurie to negali daryti".

"Neatsakingų menininkų laikai jau praėjo". (Albert Camus, Resistance, Rebellion and Death, p. 191).

★

Tai tik dviejų autoritetų, įvertintų aukščiausia pasaulyje

Mūsų spaudoje

Padugnių saugliavimas

Garsas Nr. 3 rašo:

J. A. Valstybės padugnių saugliavimas ir kriminaliniai nusikaltimai didėja. Tarsi kokia nematoma ranka planingai veikia, kad susilpnint šią šalį iš vidaus.

Keli metai atgal mūsų šalies universitetuose ir kolegijose siautė planingas studentų demoralizavimas ir kruvinos riaušės. Kartais atrodavo, kad aukštojo mokslo įstaigoms nori vadovauti sudemoralizuoti studentai, mėginami diktuoti profesoriams, kaip jie turi mokslo dalykus dėstyti.

Taip vadinama juodoji jėga (black power) irgi smarkiai drumstė mūsų šalies gyvenimą kruvinomis riaušėmis, užpildinėjimas, plėšimais, žudynėmis.

"Svietio lygintojai" prieidavo prie tokio įsidrąsinimo ir saugliavimo, kad kėsindavosi išardyti didžiųjų partijų nacionalines konvencijas, ypatingai didelis nachalizmas pasireiškė demokratų partijos nacionalinės

konvencijos metu, 1963 metais, Chicagoje.

Kiek sumažėjus minėtiems neramumams, pasireiškė nauji saugliavimai. Metai kiti atgal didelę paniką kėlė lektuvų piratai. Tik sutartina Jungtinių Valstijų ir kitų interesuotųjų šalių akcija, gerokai sumažino jų veiklą ir daromus nuostolius.

Dabar gyviau pasireiškia žmogvagių saugliavimai.

◆ Gyvulius šėdams, žmones penėdams, eina per laukus žvangėdamos. (Dalgis)

SKAITYK PĖTS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkauso medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamauja įveda į gamtos vaizdų ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos scenovaldžiuose svaioja, juokauja ir verkia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, ŽVAIGZDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butky Jūzė, EILERASČIAI IR RASTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eilėuotų pasakojimai apie 3 išvyntas lietuviškas senovės laikas; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių Šilelis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėuotų rinktinė, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grodis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami išgyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųskite į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
a year
SAVINGS ACCOUNT

OUR SAVINGS CERTIFICATES

EARN UP TO **7 1/2%**

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD

CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANUSKAS, President

Tel.: 847-7747

HOURS: Mon.-Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdrausties nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudimą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALE APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persituntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

51 METŲ SUKAKTIES PROGA DUODAMOS DOVANOS

Jei jūs įnešite \$250 į savo taupymo sąskaitą, gausite vyrišką arba moterišką lietsargį pasirinktinai spalvos, automatiškai išsiskleidžiantį. Pasinaudokite ta proga kol dar neišsibaigė numatytas išdalinti kiekis.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM: \$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.

15 cents per copy.

Dienraščio kainos:
Chicago ir priemiestuose:
metams \$24.00
pusi metų \$13.00
trims mėnesiams \$7.50
vienam mėnesiui \$3.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.

Kitose JAV vietose:
metams \$22.00
pusi metų \$12.00

NAUJINIŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.

VEIKSNIŲ DARBO KOORDINACIJA

SVARBAUSIS

Lietuvos laisvinimo veiksmų (VLIKO, LDT, LB ir ALTO) darbas yra: 1) išskirtinės kompetencijos, kuriam dirbti kompetentingas tikrai kuris — vienas veiksnys, ir 2) bendrinis, kurį gali dirbti visi veiksniai.

1. — Išskirtinės kompetencijos darbai

mas Laurentijų Beriją, o dabar saugiau Leonidas Brežnevą, šiandieninis partijos sekretorius.

Kodėl šie du lietuviai komunistai, daug dirbę partijai ir įgiję Kremliaus valdovų pasitikėjimą, Lietuvos "rinktinės" komisijos svarbiausiom pareigom parinko Bugajevą, o ne lietuvaitę? Nejaugi Lietuvoje nebuvo moters, kuri būtų galėjusi taip gerai suklustoti "rinkimus", kaip tai padarys Bugajeva? Visi žino, kad Sovietų Sąjungoje visi rinkimai yra tikrai pasityčiojimas iš krašto gyventojų. Tuose "rinimuose" viskas klastojama, pradedant kandidatų "iškilimu" ir baigiant balsų skaičiavimu. Jei jau Lietuva yra "lygi tarp lygių", tai rinkiminės komisijos sekretore nereikėjo skirti Bugajevos. Maskva paskyrė Bugajevą kontroliuoti Vilniaus miesto ir jo apylinkių aukštąsias mokyklas. Jai teks kontroliuoti birželio mėnesio "rinkimus".

Rinkiminės komisijos nariu paskirtas Aleksandras Fadejevas. Jis atstovauja "tarybinėje" Lietuvoje esančias karo jėgas. "Rinkimuose" dalyvauja "rinkimų" metu Lietuvos teritorijoje stovintieji sovietų kareiviai, jūrininkai, lakūnai, policininkai, jų žmonos ir kitoks rusų Lietuvon atsiųstas personalas. Fadejevas nėra rusų armijos karys, bet jis yra sovietų karo jėgoms remti draugijos pirmininkas. Okupantas priėjo įsitikinimo, kad ir patys gausiausiai sovietų kariuomenės pulkai vieni Lietuvoje išsilaikyti negalėtų. Valdžia nutarė sudaryti draugiją sovietų kariams remti. Tos draugijos nariai patį žadą visomis jėgomis paremti Lietuvoje esančias sovietų karo jėgas. Civilių sovietų karo jėgų rėmėjų Lietuvoje yra daug. Prie šios draugijos priklauso kiekvienas Lietuvos atsiųstas valstybės pareigūnas. Draugijos įtaka yra tokia didelė, kad Fadejevas priimtas į Lietuvos komunistų partiją ir iškeltas į partijos centro komiteto narius.

Vilnių "rinkiminėje" komisijoje atstovauja Nina Bugajeva, o Kauno mieste ir jo apylinkes atstovauja Olga Zaiceva. Pirmoji prižiūri Vilniaus aukštąsias mokyklas, o antroji prižiūri Kauno srityje einančią statybą. Be šitų rusų, einančių svarbiausias pareigas Lietuvos "rinkiminėje" komisijoje, jos nariais yra dar šie žmonės: Vilniaus komunistas Vladimiras Petuchovas, komunistinio jaunimo pirmininkas Valerijonas Baltrūnas, Klaidėdos karo bazės kapitonas Algimantas Baumanas, Kapsuko kolchozininkas Stasys Janavičius, Panevėžio spartuolė Aldona Kavaliauskaitė, Kedainių kolchozininkas Henrikas Kretavičius, Šokėja Elena Saulevičiūtė, Vilniaus kepėja Leokadija Suškevič ir susenėjęs Vladas Niunka.

Kad "rinkimai" neišsivystytų iš vėžių ir kad kuris nors "rinkiminės" komisijos narys nepadarytų neleistinų pareiškimų, tai vyriausiojo visos "rinkiminės" eigos prižiūrėtoju paskirtas Komunisto vyriausiasis redaktorius Genrikas Zimanas, nepasibaigus pirmiems "tarybų" Lietuvos "rinkimams", užsienio korespondentams iš anksto įteikęs "tikslus" minėtų "rinkimų" duomenis. Reikia manyti, kad jis padarys visus reikalingus apskaičiavimus ir paskelbs labai tikslus ruošiamų "rinkimų" duomenis.

vavimas Lietuvos valstybės įstatymų ribose.

3) LB išsk. kompetencija yra atstovavimas užsieny gyvenančių lietuvių laisvinimo darbe, išskyrus JAV, kur tą atstovavimą vykdo ALTA.

4) ALTO išsk. kompetencija yra JAV lietuvių atstovavimas laisvinimo darbe pagal daugiau nei 30 metų susiklojusias tradicijas ir pagal ALTO susitarimą su JAV LB vadovybe.

II. — Bendrinis laisvinimo darbas

Bendrinis laisvinimo darbas, kurį gali dirbti visi laisvinimo veiksniai (kiekvienas atskirai arba visi bendrai) yra, pvz., propagandos, teikimo pagalbos dabartiniais politiniais pabėgėliams iš okup. Lietuvos (kaip Brazilskams ir kitiems), teikimas pagalbos okupuotam persekiojamiems Lietuvos žmonėms (kaip Simui Kudirkai ir kitiems) ir daugelis kitų darbų.

III. — Veiksnių darbo koordinacija

Keliems veiksniais dirbant savo išskirtinės kompetencijos, taip pat ir bendrinį darbą, būtinas jų visų tikslus suderintas veikimas, kitaip sakant, jų darbo koordinacija.

Tam reikia visų veiksnių susitarimo.

1) Veiksnių susitarimas darbo koordinacijos reikala gali būti daromas įvairiai, pvz., susirašinėjimu arba veiksnių atstovų susitikimais, išsiaiškinant dalykus asmeniškai ir tuo būdu sutariant laisvinimo darbų derinimą, ypač bendrinio darbo, kuris reikalauja ar patiesinam pagrindui esant, gali būti net ir veiksnių pasidalinimas.

Svarbu, kad tie veiksnių susitarimai būtų laisvi, vienas veiksniai nespaudžiant kito (arba kitų) veiksnių, ypač gi nedarant spaudimo ar įtakos to ar kito veiksnio išskirtinėms kompetencijoms darbu vykdyme, už kurį atsako tik anuos išskirtinės kompetencijos darbus vykdydys veiksnys.

Apie tai plačiau rašyta pirmesniais straipsnyje.

2) Veiksnių darbo koordinacija iki šiol, ji irgi buvo, tik gal dar nelabai tobulu. Ji sutrūko ypač pastaruoju metu, daugiausia, dėl JAV LB vadovybės nesuspėjusių su ALTO (plačiau apie tuos nesuspėjimus rašyta 1973. VI. 4 - 7 d. Naujienose).

Daugiau nei prieš 11 metų, 1963. VI. 12 d. Dirvoje viena iš savo serijos "Laisvinimo klausimais" straipsnių teigiamai pasisakęs dėl pačios mūsų darbe, mūs žingsnius telydi!

LIEUVOS ŪKININKŲ PAREISKIMAS

Mūsų nestebina faktas, kad ir buvo pasigalėjimo vertas vargdenis, po nuotraukomis pažymint "seniau", ir kitomis nuotraukomis parodyt rusų atneštos "laisvės" tariamą pažangą, pažymint "dabar".

5. Tradicinis lietuvių pasididžiavimas žirgas pavaiduotas varganu kuinu. Tuo paveiklu, matyt, norėta ne tik lietuvių ūkininko pasididžiavimą suniekinėti, bet ir liaudies dainas bei poetų eiles, žirgų apdainuojančias, paversti graudžia parodija.

Mūsų niekas neįtikins, kad šis, neva S. Jonynienės parašytas, JAV Lietuvių Bendruomenės švietimo Tarybos "aprobuotas" ir visų mūsų sudėtais pinigais Lietuvių Fondo išleistas vadovėlis pasklido išveivijos mokyklose be okupanto suokalbininkų pagalbos.

Vieton to, kad švietimo Tarybos pirmininkas J. Kavaliūnas ir tie jo talkininkai, kurie prikišo pirštus prie šio gėdingo vadovėlio, būtų papeikti ir įspėti, jiems ruošiami pagerbimai ir jie užgriami išveivijos lietuvių spaudoje.

Lietuvių Fondo vadovybė, lengva ranka dalijanti lėšas tokių pobūdžio spausdinimas, turėtų parodyti bent kiek apdairumo, idant nebūtų užgauliojami tautai lojalios išveivijos jausmai.

J. Palubinskas, V. Kudirka

— Senas naujienietis, nepanoręs vardo minėti, paskyrė Naujienoms \$60 auką. Dienraštis mini 60 metų sukaktį, todėl ir paskyrė 60 dolerių. Naujienos yra nuosirdinti dėkingos kiekvienam aukotojui. Prieš 60 metų, kai buvo steigiamos Naujienos, žmonės nemėgo garšintis. Kiekvienas jautėsi patenkintas, jeigu jis kuo nors galėjo prisidėti prie didesnio darbo. Dienraštis suorganizuoti ir leisti yra ne vieno žmogaus darbas. Jis buvo išleistas tikrai didėlinis pasiryžėlių pastangomis. Dienraštis ir toliau bus leidžiamas tikrai lietuvių parama. Senas naujienietis, prisimindamas dienraščio steigimo laikotarpį, nenori kad jo vardas būtų pamirštas, kaip šimtai Naujienų šalininkų nenorėjo, kad jų pastangos būtų minimos dienraščio skiltyse. Naujienos dėkoja kiekvienam aukotojui, prisidedančiam prie vedamo būtinai reikalingo vairo.

— Šių metų balandžio 11 dienos The Boston Globe dienraštis įdėtas Dariaus S. Jahnvalos straipsnis apie Simą Kudirką. Reporteris savo straipsnį pavadinęs "Lietuvis jūreivis gali turėti JAV teisius. Jojo motina Marija Angelauskaitė Kudirkienė buvo gimusi Amerikoje.

IŠEIVIO DALIA

Rašo JUOZAS KAPACINSKAS

40

Karo ir pokario metais sukurti šeima mažai tėsirūpinau. Kaip tu išlaikysi ją, kada nebuvo tikro gyvenimo, o tik vegetavimas? Ir su kiekviena diena man teko bėgti į skaudesnę ir sunkesnę gyvenimo kelią. Antra vertus, nesinorėjo laikino buveinėje lizdo sukkti, nors jau buvo pas metas žmoną susirasti. O laikas nestovėjo, bet lyg traukinys vis rieda pirmyn savais kebliais. Jis atgal nebeįgrįžta ir pasivėlusių nelaukia.

Kai apsigyvenau Čikagoje, jau buvau per keturiasdešimt metų vyras, bet vis dar nevedęs. O tai, sakytum, nepakankamai jaunas, neužtektinai senas, kad nugalėčiau prie gyvenimo pritapti.

Jaučiau, kad atlenka gyvenimo ruduo, bet vis norėjau gyventi ateitimi, nesijaučiau senas, — verčiau gyventi visomis sielos ir kūno galimomis. Reikia griežti kas dar užgriebiamą ir ką likimas dar pasiūlo.

Reikėjo susirūpinti ir dėl šiuolaikio atsukbančios grėsmingos senatvės. Ar yra prasmes šitokią gyvenimą tęsti? Gana ilgai delsiau, subrendau ir pradėjau senti. Tai kuriems galams dar blaškaisi tarp vienšimto ir realios padėties, neradamas vidinio pasitenkinimo. Kodėl nemėginti pakeisti padėties ir pasukti nebandytą — nauju keliu? — Realybė vis stipriau ėmė belstis į mano vidinio pasaulio vartus.

Bet kaip surasti žmoną? Svetimas kraštas, svetima aplinka, nepažįstami žmonės, skirtingos galvosenos, kitos tradicijos. O norėjusi sukurti šeimą, kurioje būtų bendra kalba, bendros tradicijos ir bendras dvasinis bei tautinis abiejų veidas. Tą bendrą dvasią

norėjusi įnešti savo šeimon ir atiduoti duoklę ne tik tėvų žemei, kurios atžala esu, bet ir bendruomenėi, kurioje gyvenu.

Bet iš kur tu, žmogau, pasirinksi atitinkamo amžiaus lietuvaite, jeigu jų čia nedaug? Lietuvaikių Vokietijoje ir čia didelis trūkumas ne vienam žilti pradėjusiam jaunui keldavo susirūpinimą.

Tiesa, Vokietijoje buvo daug našlių. Pažinojau vieną kitą jų, apčiai atsiradavo išsiskyrusių ir didžiojo eamyšio metu pasimetusių. Bet niekad nepagalvodavau apie panašias vedybas. Dabar, kai vėl supa svetima aplinka, kai metai rieda, keičiasi ir mano mąstymas. Dažnai mintys nukrypda ir į tokias moteris... Gyvenimas neleidžia dėti per ilgai svarstant, o svėrimai dar mažiau duoda naudos.

Susitikau Čikagoje vieną, su kuria susipažinau pabėgėlio kelyje stovykliniais laikais Vokietijoje. Negalėčiau sakyti, kad ji man būtų buvusi visai svetima, bet savo jausmus abudu slėpėm... Ji man patiko kaip darbšti, rimta rūpestinga moteris ir kad buvo lietuvi. Tačiau ji augino tris vaikus iš savo pirmo vyro, kuris žuvo Lietuvoje pirmomis karo dienomis. (1941 metais). Ji buvo panašaus likimo kaip ir aš, per visus gyvenimo slenksčius praėjusi, tik kiek vėliau už mane atvykusi į Čikagą.

Mes buvome artimi. Abudu gimė ir augė tame pačiame Lietuvos krašte. Tas pačias problemas išgyveno karo ir pokario metais Vokietijoje. Gyvenime daug buvome praradę, o tai irgi artino. Abudu būvome savotiškai invalidai. Visiškai sveiką, o vis tiek invalidai. Ji turėjo sukūrusi šeimą, bet karas jos buity sugriovė, o aš likau nevedęs — svajojęs apie ideališkesnį gyvenimą, kitokių siekių, bet man tie nelemtieji karo įvykiai viską pakeitė.

Jaučiau, kad nebus lengva tokio krovinio vežimą tempti, nors ir geru keliu. Tokiai didelei šeimai reikia duonos, pastogės ir pastovaus aprūpinimo! Ar tai neviršys mano jėgų? Ar aš pajėgsiu ir prisipausti prisitaikyti? Nelengvas buvo apsisprendimas. Vėsiu — blogai, nevesiu — taipgi blogai. Vienaip ar kitaip negerai.

Nutariau, kad reikia pagaliau vesti. Juk geriausios dienos jau prabėgo. Praeiti sugriauti miestai, praplaukti vandenys, prasvajojota meilė. Taigi, jeigu ji yra toji moteris, su kuria likimas lemia man anągią baigtį, tai kodėl aš delsiu? Atgal jau niekas nesugrįžta, nes gyvenimo ratas niekuomet nesisuka atgal. O ir sugrįžus — jaunystės nerasi.

Prasidėjo dažnės susitikimai ir pokalbiai, kurie mus vis labiau artino. Taip gimė mūsų draugystė. Susiradavome naują idėjų, vienas kito mintis papildydavome, vis daugiau atsiradavo bendrų siekių. Ir netrukus sutarėm eiti per gyvenimą drauge. Dveji pečiai lengviau pakelia buities našą.

1952 m. gruodžio dvidešimt septintą dieną įvyko mūsų sutuoktuvės šv. Kryžiaus bažnyčioje, 4537 South Wood Street, Čikagoje. Tai svarbus nepamirštamas įvykis ir naujo gyvenimo pradžia — buvo sumainyti aukso žiedai. Jau tapau šeimos žmogus.

Vestuvės buvo labai kuklios. Niekam nebuvo siunčiami šmaikštūs kvietimai. Apsiejom ir be dovanų. Po santuokos apeigų bažnyčioje, pasitenkinome kukliu pobūviu namuose. Po jo — išėjau į darbą.

Nors tarp mūsų buvo apžiūras, pažiūrų ir išsilavinimo skirtumų, bet šeimyninis gyvenimas klostėsi darniai. Atsitikdavo kad kartais užslinkdavo tamsesnės debesies ir mudviejų nuomonės susikirsdavo bei šeimos lygsvara susidrumsdavo. Visiems taip pasitaiko. Bet tnos nesklaidintus visada sugebėdavome išlyginti.

Visų mūsų bendras noras buvo — greičiau užbaigti savo pastogę, kurioje kiekvienas kampelis savas ir po sunkaus darbo be baimės gali pailsinti nuvargusius sąnarius. Vienas kitą supratom ir kuo kas galėdami prisidėjome prie mūsų bendro gyvenimo užtikrinimo, gerindami padėtį.

Po vestuvių nuėjau į darbą. Bedirbdamas išsiklabėjau, kad vedžiau. Bendradarbis susidomėjęs pradėjo klausinėti apie žmoną, kokia ji — graži, jauna, turtinga... Pasisakiau, kad tokia pat kaip ir iš ir turi tris vaikus. To tik ir belūkio.

Tas papasakojo kitiems, apie mano vedybas, ir netrukus jau visa darbovietė žinojo, kad vedęs. Kai kurie laikėsi santūriai, bet mėgėję pasisaipyti truko juoku ir kitiems pasakojo kaip didelę naujieną.

— Na ir ką tu pasakysi, ką tas žiopyls tik neįdarinčia: vedė moterį su trimis vaikais!

Amerikoje tokie dalykai retenybė. Čia veda jauni — ir tai dar visko atsitinka — neilgai sutaria, o jis, va, pasiėmė su trimis vaikais, ir dar gal atsisars koks, ką tada darysi su tokia vaikų krūva?

Nieko negalima būtų pasakyti, jeigu žmona būtų turtinga, tai dar pusė bėdos, bet dabar su šitokiu kraičiu paimti žmoną, — tai irgi reikia drąsos, — ar ko nors trūksta?

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE

DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

JOS VISAD RAŠO

TEISYBĖ

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIONAS

AKIV, AUSU, NOSIES
IR GERKLAS LIGOS
2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —

8007 WEST 83rd PLACE

JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Prima ligonius pagal susitarimą

Jei neatsiliepiama, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Offisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1—7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1—5, trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais, 9—12 val.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiama, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIŲNAITĖ

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
2750 WEST 71st ST.
Tel.: 776-3717
Neatsiliepiama — skambinti
846-3900

Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PRŪSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradieniais, 1—4 po pietų.
Ketvirtadieniais, 5—7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

DR. V. TUMASONIS, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais: HE 4-2123.
Jei neatsiliepiama, tai telefonai: GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDE-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Sekundiniai 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais: HE 4-2123.
Jei neatsiliepiama, tai telefonai: GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDE-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Sekundiniai 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais: HE 4-2123.
Jei neatsiliepiama, tai telefonai: GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDE-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Sekundiniai 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais: HE 4-2123.
Jei neatsiliepiama, tai telefonai: GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDE-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Sekundiniai 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais: HE 4-2123.
Jei neatsiliepiama, tai telefonai: GI 8-6195.

NAUJIENOMS

DAN KURAITIS

Kur lietuvis bebūtų, kur nežiliu jo galva,
Jam Lietuva — tai Vilnius, o Vilnius — Lietuva.
Ten skamba brolių dainos, ten liejasi Neris.
Ten Gedimino kalnas, ten Lietuvos širdis.
Nadas Rastenis

Kur lietuvis bebūtų, jis visur
skaitytų Naujienas. Aš mačiau
Naujienas Madagaskare, ma-
čiau jas Naujojoje Zelandijoje,
Oaklande; mačiau jas Austr-
lijoje, Sidnėjyje, mačiau jas
Pietų Afrikoje, Capetowne ir
Johanesburge. Jie gyvena toli
nuo dabartinės lietuvių sosti-
nės Chicago, bet jie nori žino-
ti, kas darosi Chicagoje. Nau-
jienos praneša žinias apie lie-
tuvių, išsisklaidžiusių po vi-
są pasaulį. Jos parodo, ką jie
veikia, ką planuoja.

Naujienos yra kaip toji
žvaigždė, kuri rodo mums ke-
lią į lietuvišką gyvenimą. Nau-
jienų šviesa peršviečia tam-

sausius debesis ir išvelka die-
nos švieson pačius juodžiau-
sius skaudulius.

Naujienos pina Lietuvai ir
lietuviams vainiką — ne vien iš
brangių klombo jurginų, bet
įmaišo ir kvapių rožių. Jos daž-
nai įžengia į aptvertą paprastą
darželį ir paskina įvairiausių
gėlių. Jos neužmiršta mūsų
visų mėgiamos rūtos.

Per tuos 60 metų Naujienos
gynė ir tebegina Lietuvos lais-
vės ir lietuvių gerbūvio reika-
lus. Prieš 60 metų, kai steigėsi
Amerikos lietuvių sostinė ir
Chicagoje buvo statomos baz-
nyčios, kurioms bendrovės ir
steigiami laikraščiai, tada gi-
mė ir Naujienos.

Dėka lietuvių tautos šventie-
siams — Maironiams, Kudir-
kams, Basanavičiams, Sliu-
pams, Jankams ir lietuviams
knygnešiams, kurie, aukodami
gyvybę, nešė ir platino spau-
dą, kad mūsų tauta nenuske-
tų lenkų ir rusų jūroje, mes iš-
likome gyvi. Jų dėka po visą
pasaulį išlaikyti Lietuvos vai-
kai susikalbą ir dirba, kad Lie-
tuva ir vėl taptų laisva.

Šiandien Lietuvos pavergė-
jai liejasi daugiau kanuolių ir
gaminasi daugiau ginklų. Kad
galėtų pavergti dar daugiau
tautų. Jie nežino, kad laikas
yra didžiausias pavergėjų prie-
šas. Laikas viską lygina. Pa-
vergtoms tautos jis dirba die-
ti ir nakti, kad pavergtą tautą
ateitų galas.

Keliamas po pasaulį, aš
labai atidžiai sekau žmonių
gyvenimą. Savo keliuose esu
males daug visokių uždavinių.
Laikas jas visas nugalėjo. Lai-
kas jau daugelį jų išgriovė, iš-
griau ir šias. Man prisimena
Miko Petrausko "Kalvio" žo-
džiai:

"Kai varguoliai kantiybės
pritrūks
Kai varguoliai iš nagų jiems
istruks.
Pakalbėsime tada, ką kancė
Atskries visiems nesina".

MANO LINKĖJIMAI NAUJIENOMS

Kad jos dar mūsų gyvenimo
amžių gintų Lietuvos laisvę ir
lietuvių gerovę reikalus dar at-
kakliau negu gynė iki šio me-
to, o kai Lietuva bus laisva, tai
kad Vilniuje, tame aukštame
Gedimino kalne, didelėmis rai-
dėmis būtų iškaltas žodis:
Naujienos.

Vienas kitas dienraščio prie-
šas gali nusiklysti iš tokio lin-
kėjimo, bet aš patariu jiems
pagalvoti apie laiką.

Naujienos buvo įsteigtos 1914
metais. Steigėjai turėjo viltį,
kad didelių darbų trūks ir pa-
siryžėmė jį galės atnešti dau-
giau šviesos į Amerikos lie-
tuvių gyvenimą. Steigėjai neap-
sigavo. Jie išvarė gilią vėgę.
Juo sunkesni buvo laikai, tuo
atkakliau jie dirbo. Juo tau-
sesnė buvo naktis, tuo daugiau
šviesos jie leido. Sudėtingas ir
nesuprantamas problemas jie
išsprendė, kad visiems bū-
tų suprantamos. Pavojaus lai-
kotarpis kviesdavo tautos ir
mūsų visų dėką.

Pasaulio gyvenimo ratas la-
bai greitai sukasi. Iš mano kris-
talo lyksčių šviesa sako, kad
mano linkėjimai taps tikrove.
Lietuva bus laisva. Naujienos
bus tos laisvės kovotojų eilė.
Tose eilėse būsimie ir mes visi,
kurie džiaugiamės Naujienų
šviesa.

Ilgiausių metų Naujienoms!

Senas braška, o jaunas lū-
ta.

Viduj dvaro blynas karo.
(Mėnuo)

PRANEŠIMAI

— Zemečių Kultūros Klubas eilinį
kartą susirinkimas įvyks trečiadienį,
balandžio 17 dieną 7:00 val. vak.
Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Na-
riai kviečiami atsilankyti, nes yra
daug svarbių reikalų aptarti, taipgi
laikas užsimokėti nario duokles. Po
susirinkimo bus vakas.
Rožė Didžiulienė, rast.

— Utenos Apskritys Klubas mėne-
sinis narių susirinkimas įvyks antri-
dienį, balandžio 16 d. 7:00 val. vak.
Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd
St. Yra daug visokių reikalų aptarti.
Nariai prašomi atsilankyti. Po susi-
rinkimo bus vakas.
Klubo Valdyba

— Mūsų šio Paskaitų Lietuvių Namų
savininkų organizacijos valdyba kvie-
čia visus narius ir norinčius tapti na-
riais atvykti į specialų susirinkimą,
balandžio 19 dieną 7:00 val. vak.
parapijos svetainėje, 6820 S. Waste-
naw Ave. Į susirinkimą yra pakviesta
iš policijos "Headquarter" kriminalo-
gijos skyriaus pareigūnai, kurie su-
teiks visuomenei naudingų patarimų
prieš kriminalistus ir nuo jų apsauga.
Po susirinkimo bus vakas.
Juozas Skeivys, pirm.

♦ Ant aukso krėslu juodas vel-
nias sėdi. (Katilas ant ugnies)
♦ Darbas — laimės šaltinis.
♦ Darbas meistrai geria.

A. A.
KASTANCIJAI MANKUVIENEI
mirus,
josios vyrui Vincui, dukrai Irenai bei jos šei-
mai nuosirdžiausią užuojautą reiškia ir kar-
tu liūdi

Lietuvos Socialdemokratų
Ketvirtoji kuopa

Mirus
A. A.
KASTANCIJAI MANKIENEI
josios mylimą vyrą Vincą, dukrą Ireną, žen-
tą ir anūkus giliai užjaučia ir kartu liūdi

Emilija Morkūnienė
ir sūnus Raimondas

A. A.
KASTANCIJAI MANKIENEI
mirus,
josios vyrui Vincui, dukrai Irenai, žentui ir anū-
kams reiškia giliai užuojautą ir kartu liū-
dime.

Mikalina Baronas
Milda Vaivada ir
Lillian Povilaitis

Trijų Metų Mirties Sukaktis

A. A.
ONA URBANAVIČIŪTĖ - TALALIENĖ
Mirė 1971 m. balandžio mėn. 15 dieną. Palaidota 1971 m. balandžio
19 d. Lietuvių Tautinės kapinės, Chicagoje.
Su dėkingumu prisimename visi dalyviai, gausiai apkanę viešio-
je jos paskutinėje keltinėje. Gili padėka Lietuvos Dukterų Draugijos
pirmininkei E. Kiedienei ir Lietuvos Teisėninkų Draugijos pirminin-
kui M. Mackevičiui, pasakiusiems atsisveikinimo kalbas.
Nuosirdi padėka dvasikiams — Vyskupui Vincentui Brizgiui, ap-
lankiusiam viešioje koplyčioje, ir gerbiams kunigams, atlikusiems
religines apeigas koplyčioje ir bažnyčioje — kun. F. Gureckui, kun.
J. Kuzinskui, palydėjusiems į kapines su atitinkamomis apeigomis —
kan. V. Zakaraskui, kan. F. Kapočiui (dabar mirusiam), kun. St. San-
tarui.
Gili padėka karsto nešėjams: Jonui Gaideliui, Jurgui Kaskaičiui,
Kestupui Laskauskui, Broniui Matulaitiui, Jonui Nasitoniui ir Kaziui
Smalenskui.
Padėka Laidotuvių Direktorii J. Evans, pavyzdinčiai atlikusiems
laidotuvių apeigas.
Išsikis, Onut, ramybėje, Lietuvių Tautinės kapinės.
Nepamirštąs Tavo vyras Jonas.

**SVENTO RĄSTO PAMOKYMAI IR PAAŠKINIMAI,
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI**
"Tai kaipgi mes pabėgime nuo bausmės, nepaisydami tokio didžio
išganymo". — Ebr. 2:3.
Senovėje Dievas buvo padaręs daug vaizdų ir tipų, kurie parasyti nau-
dai ty, kurie gyvena Evangelijos Amžiaus pabaigoje, ypač šiose pas-
kutinėse piktose dienose. Atėjęs į pasaulį Viešpaties Jėzus, apšvietė švieson ne-
mirtingumą, kurį gaus jo bažnyčia, bet amžiną gyvenimą pasauliui. Pirmes-
niais laikais tie dalykai nebuvo žinomi, apšvietė Dievas, kad
jis apšvietė mums mūsų didį išganyką, išgelbėjo iš tamso ir įvedė į save-
stebėtiną šviesą. Tikėjimu mes jau esame lyg prikelti iš numirusių ir gy-
vename nauju gyvenimu. "Todėl Apaštalias galejo pasakyti, kad "mes es-
me dangaus piliečiai; iš ten mes laukiame Išganytojo, Viešpaties Jėzaus
Kristaus". — Pil. 3:2.
Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629
SV. RĄSTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorius
Asociacijos

AMBULANCĖ
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 65th STREET REpublic 7-213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 97-4410

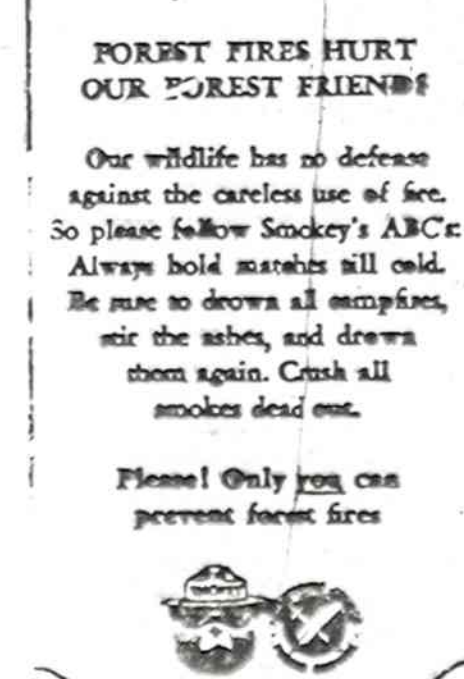
P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YARds 7-1911

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, APRIL 15, 1974

**RANGE
FIRE IS
WILDFIRE**

**FOREST FIRES HURT
OUR FOREST FRIENDS**
Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Society's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to throw all embers,
sticks, and dross away from
them again. Crush all
smokes dead out.
Please! Only you can
prevent forest fires.

Mėnulio mažasis broliukas Merkurus

Praeitą kovo mėn. 29 dieną JAV-bių erdvėlaivis Mariner 10 praskrido pro Merkuro planetą per 620 mylių atstų ir be eilės mokslinių datų padarė tos planetos 2,000 foto nuotraukų. Merkurus (Merkurijus) iki šiol buvo beveik visiškai nežinomas, kadangi visą laiką laikosi "arti" saulės (arčiausiai per 29 milijonus, toliausiai per 43 milijonus mylių), dėl per didelės šviesos nebuvo galima jį iš žemės observuoti. Mariner "atsiųstos" foto nuotraukos yra tiek aiškios ir ryškios, kad jau galima spręsti apie visą jo geologiją.

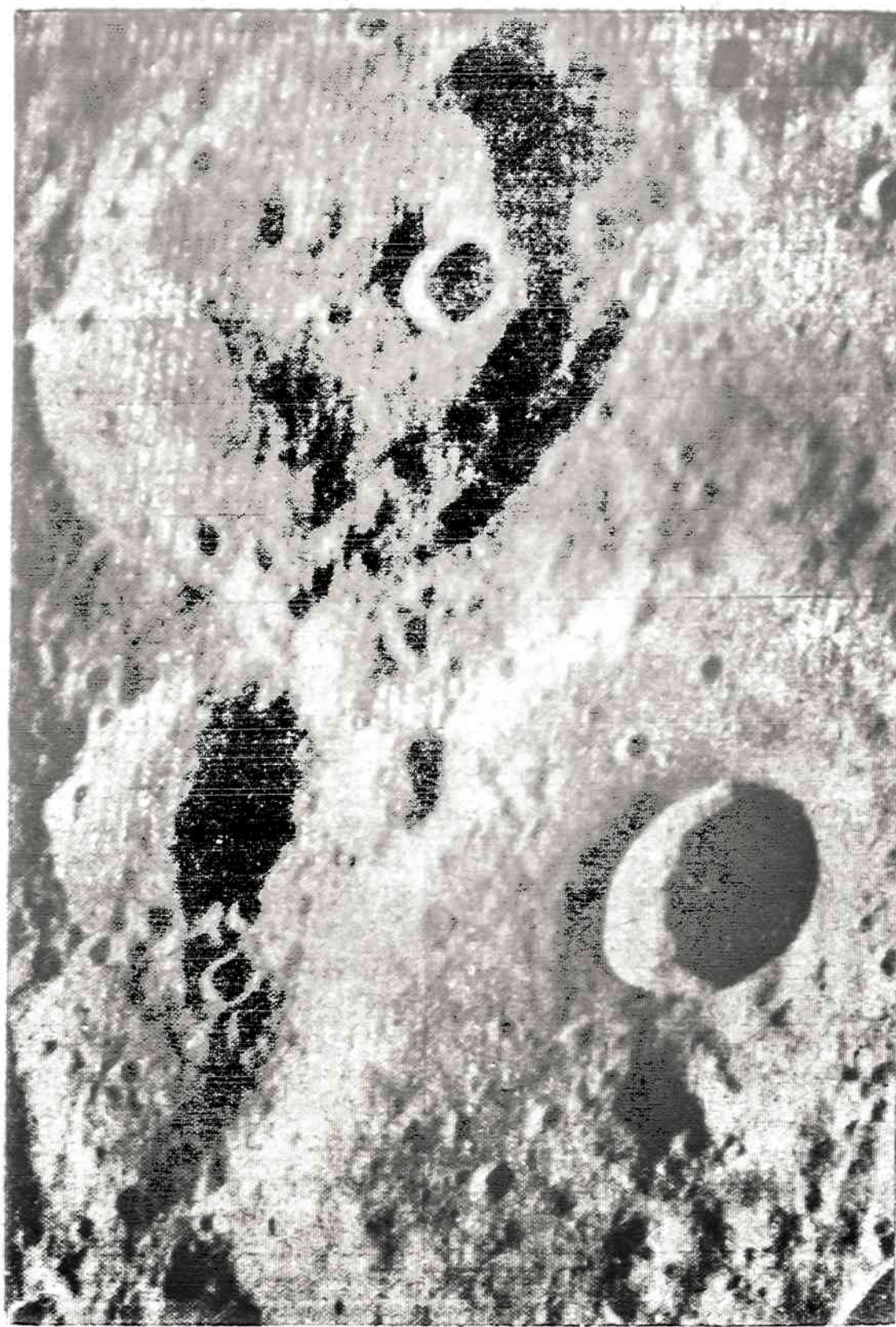
Merkuras yra dukart mažesnis už Mėnulį, bet turi dukart sunkesnę masę. Jo orbita aplink saulę yra labai pailga, kaip minėta — 29 milijonai ir 43 milijonai mylių.

Jo metalo trunksa, tai yra jis apskrieja aplink saulę per 88 dienas, tačiau jo viena para (dieną ir naktį) yra net už jo metus ilgesnė — Merkurus apsuka aplink savo ašį per 176 žemiškas dienas.

Marquette Parkas

Netekome nuosirdaus draugo ir gero kaimyno

Balandžio 6 dieną palaidojome ilgametį Naujienų skaitytoją Stanislovą Žilinską, kuris gyveno Marquette Parko apylinkėje ir ilgą laiką sirgo.

Merkuro planetos vaizdas
Photo: Chicago Tribune

Balandžio 6 dieną 12 val. gi-
minės ir draugai bei pažįstami
susirinko į laido tuves, 2424
West 69th Street, kur laidojo-
mų direktorius Lackavičius vi-
sus dalyvius paprašė eiti atsi-
veikinti su velioniu. Laidojo-
mo apeigoms prasidėjus, var-
gonais palydint giedoją Genovaitę Giedraitienę. Buvo pa-
grotos ir sugiedotos pritaikytos
giesmės ir lietuviškai "su-
diev, sudiev". Gaila kad ma-
žai buvo lietuviškų giesmių. Il-
ga eilė automobilių sudarė lai-
dotuvių procesiją.

Pasiekus kapines pasigirdo
kapinių varpo liūdnas skambi-
nimas pranešantis, kad Stanis-
lovą Žilinską atlydėjome į jo
amžino poilsio vietą Chicago
Lietuvių Tautinėse kapinėse,
šalia savo ankščiau mirusios
pirmosios mylimos žmonos.
Laidojimo direktorius Lacka-
vičius prie kabo pasakė trumpą
atsisveikinimo žodį.

Po laido tuvių visi palydovai
buvo paprašyti į Sharks res-
toraną 7840 So. Western Ave.,
kur buvo labai gerai pavaišin-
ti.

Liūdna gero draugo netekus.
Pijus Mitkus

ENCYCLOPEDIA LITUANICA
JAU IŠLEISTI TRYS TOMAI

Angliškiosios lietuvių enciklo-
pedijos — Encyclopedia Lituanica
— išleistas trečiasis tomas
turi 576 puslapius ir apima K-M
raides.

Kadangi numatyta angliško-
sios enciklopedijos išleisti 6 to-
mus, tai darbas jau įpusėtas. 36
tomai liet. enciklopedijos ir 6 to-
mai angliškiosios, turės neapsa-
komą vertę lietuvių kultūrai,
mokslui ir informacijai. Išrodo,
kad su tolesne visuomenės ir pre-
numeratorių parama, šis kapi-
talinis darbas bus sėkmingai už-
baigtas. Norintys enciklopediją
užsiprenumeruoti arba paremti
auka, adresuokite: Encyclopedia
Lituanica, 395 W. Broadway,
So. Boston, Mass. 09127.

— Naujienos ruošia 60 metų
sukaktį paminėti vakarą ir
programos knygą. Dienraštis
gavo daug sveikinimų, kurie bus
sudėti į dokumentinę knygą.
Programinei knygai paruošti
daug pasidarbavo Christine
Austin.

— Chicagoje ir visoje Ame-
rikoje plačiai komentuojamos
Antano Kučio padarytos pasta-
bos apie kelių intelektualų pas-
tanges nuvertinti lietuvių liti-
ratūrą. Daugelis nesupranta,
kuriais sumetimais nieko nesu-
kūrė žmonės taip atkakliai
stengusi nuvertinti lietuvių kū-
rybą.

— Naujienos rėmė Dariaus
Girėno skridimą į Lietuvą, to-
dėl visa eilė lietuvių lakūnų ki-
tą sekmadienį atvyks į Naujie-
nų banketą, kad galėtų prisimin-
ti savo laiku dirbtą bendrą dar-
bą.

— Vincentas Grėbliūnas iš
Marquette Parko apylinkės, bei.

vykdamas į Colorado Springs,
Colorado valstijoje, užsisakė
Naujienas. Visi lietuviai prašo-
mi prisidėti prie Naujienų plati-
nimo vairo ir jubiliejiniais
metais padvigubinti skaityto-
jus.

— Vytas Maciūnas, 217 E. Al-
banus St., Philadelphia, Pa.
19123, yra išrinktas Amerikos
Lietuvių Jaunimo S-gos pirmi-
ninku. Valdybą įeina: Ramu-
nė Buivytė, Gintaras Buivys,
Marete Dambriūnaitė, Antanas
Dambriūnas, Iza Lauckaitė, Al-
gis Norvilas, Kazys Ramanaus-
kas, Jona Vaičiūlaitytė, Jonas
Vainius, Rusnė Vaitkutė ir Arū-
nas Vaskys.

— Po koncerto į banketą. Mar-
gučio koncertas įvyks sekma-
dienį, balandžio 21 d. 3 val. po-
piet Jaunimo centre. Tą pat
dieną 6 val. vak. bus Naujienų
60 m. sukakties banketas Be-
verly Country klube, 87-ta ir
Western Avenue. Koncerto ir
banketo laikas buvo aptartas,
kad nebūtų trukdymo, kad
koncerto dalyviai po programos
galėtų atvykti į banketą. Rei-
kia tik vietas rezervuoti iš anks-
to pavieniai ar grupėmis Nau-
jienų administracijai arba Jono
G. Evans raštinėje, 6845 So.
Western Ave.

— Raimundas Kunstmanas,
Lisle, Ill., Downers Grove aukšt-
mokyklos senjoras, gavo kon-
kursinę stipendiją iš National
Merit Scholarship Corp. Chica-
goje ir apylinkėse tokių stipen-
dijų yra gauta tik 72.

— Lietuvių Prekybos Rūmai
užsakė 10 asmenų stalą Naujie-
nų jubiliejiname bankete. LPR
ruošiasi savo metiniam banke-
tui, kuriame bus įteiktos stipen-
dijos lietuvių kilmės studen-
tams. Pareiškimus joms gauti
siūnia sekr. Bruno Gramon-
tas.

— Sen. Frank D. Savickas vi-
suomet domisi lietuvių reikalais
ir aktualijomis. Kalbant apie
tai su Marquette Parko Lietu-
vių namų savininkų organizaci-
jos pirm. Juozu Skeiviu, jis
įteikė 20 dol. Naujienų vajui 60
m. sukakties proga, tuo parem-
damas lietuviškos spaudos rei-
kalus.

— Juozas Bacevičius, mūsų
korespondentas Rockforde, at-
siuntė 10 dol. ir tokį sveikini-
mą: "Po didelio ir sunkaus pio-
nieriško darbo lietuvių spaudos
jei štai jau ir 60 metų sukaktis.
O laukia dar didesni ir sunkesni
darbai. Todėl linkiu Naujienų
vadovybei daug sveikatos, sti-
r užsienio politikos linkmes
kviesdamas visus gyventojus
dėti visi skaitlytojai ir visi lie-
tuviai, tapdami skaitlytojais, rė-
mėjais ir bendradarbiais".

— Naujienų Jubiliejinis Ban-
ketas tikslu paminėti 1-jo Ame-
rikos lietuvių dienraščio 60 m.
sukaktį, yra visų laikomasis svar-
biu ir reikminu įvykiu. Todėl
bankete dalyvaus ne tik paskiri
lietuviškos spaudos rėmėjai, bet
ir organizuotos visuomenės vie-
netai bei junginiai. Lietuvos
Vyčių organizacijos Illinois ir
Indianos distrikto aktyvus da-
lyvaus bankete ir jau užsakė 10
asmenų stalą. Visi yra maloniai
kviečiami dalyvauti ir vietas
grupėmis ar pavieniai rezerva-
vuoti iš anksto. Banketas bus
šį sekmadienį, balandžio 21 d.
6 val. vak. Beverly Country
klube, 87-ta ir Western Ave.

— Amerikos Legiono Deksnis-
Keenan postas kiekvienais me-
tais skiria Anthony W. Phillips
atminimo premijas Marquette
Parko Lietuvių parap. mokyk-
los mokiniams už mokslo po-
puliarinimo darbus. Šiemet pre-
mijas gavo: Jonukas Anderson,
Rita Ambrozaitytė, Audra Ku-
biliūtė, Juris Germanas, Daiva
Kaunaitė, Ramona Zulys ir An-
thony Sark. Premijas įteikė
Mrs. Helen Phillips, dalyvaujan-
ti pošto komandieriui Ronald
J. Miller ir mokyklos vadovy-

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAI ISSIMOKEJIMAI

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

— Jonas Pelanis, Concord,
Calif., atsiuntė gerus linkėjimus
Velykų ir 60 m. sukakties
progomis, prašydamas perduoti
sveikinimus Juozui Šmoteliui už
jo taip gražius ir taip gražiai
parašytus atsiminimus. Senai,
labai senai jis kartu su J. Šmo-
teliu dirbo vienoje bendrovėje
ir dabar norėtų pasimatyti ban-
kete, bet žmonos liga ir kiti rei-
kalai neleidžia atvykti į taip
reikšmingą sukaktuvinę šventę.

— Naujienų Jubiliejinis Ban-
ketas, atžymintis 60 m. sukaktį,
įvyks balandžio 21 d. 6 val. vak.
Beverly Country klube, 87-ta ir
Western Ave. Visa programa
atitiks tos progos geras nuotai-
kas prie gerų pietų, šampano ir
puikaus patarnavimo, derinant
įvykio ir meninei programai,
grojant orkestrui, malonioje
draugystėje ir patraukloje ap-
linkoje.

Banketo proga ruošiamas su-
kakties leidinys su vakaro pro-
grama, organizacijų ir asmenų
sveikinimais, verslo įstaigų bei
profesionalių garsinimų, kuriuos
priima taip pat rezervuoja
vietas Kristina Austin ir Ema
Petraitienė Naujienų adminis-
tracijoje.

Rengimo komisija, maloniai
kviesdama visus dalyvius, pra-
šo vietas grupėmis ar pavieniai
rezervuoti iš anksto, kad tinkam-
ai visus svečius priimtų ir aptar-
nautų. Stalai po 10 asmenų.
Bilieto kaina 15 dol. asmeniui.
(Pr.)

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel: Republic 7-1941

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapols
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

NAUJAS ADRESAS
Leonardo Eringio
LEONARD'S "TEXACO"
6801 W. 87 STREET
Oak Lawn, Illinois
Telef. 598-9776

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai
pildomi pilietinės pareiškimai ir
kitoki blankai.

Federalinių ir valstijos pajamų
mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas
pardavimas
REAL ESTATE
Paraišų pildijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

DABAR LAIKAS PIRKTI
DIDELIS modernus 6 kambarių na-
mas ir 3 kambariai beismante, 2 au-
to garažas, apie 50' lotas, Paziūrėkit.
\$19,500.

2 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto garažas.
Modernios virtuvės ir vonios, naujas
gazu šildymas ir elektra, arti Para-
mos. \$28,800.

KOKS PIRKINYS! Naujo stiliaus 4
butų mūras pajamoms. Našlė atiduo-
da už \$47,000. Arti parko.

1 1/2 AUKSTO apie 20 metų mūras.
2 butai, įrengtas beismantis, platus
lotas, garažas, arti mūso. \$26,900.

8 BUTŲ MŪRAS. Apie \$14,000 pa-
namu. Parūpinatas finansavimas rim-
tam žmogui, arti parko. \$59,900.

KOLONISTŲ poniškas 2 aukštų mū-
ras. 7 dideli kambariai, įrengtas beis-
mantas. Centrinis šildymas ir vėsi-
nimas. 2 auto garažas. Arti Kedzie ir
parko. \$39,500.

PUKUS, KAP NAUJAS 4 kamba-
rių modernus mūras. Įrengtas beis-
mantas. 2 auto garažas. Tuoi galite
keltis į Marquette Parką. \$22,000.

LIUKSUS 3 BUTŲ apie 15 m. mū-
ras ir mūro garažas. Vienas blokas
nuo parko. \$45,000.

VALDIS

REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVATŲS
DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNO-
JAMO TURTO PIRKIMAS - PAR-
DAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI
AR PARDOUTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sažiningai
aptarnauti.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Išrengti mieste ir užmiesty naujus ir
nustatytus senus visus rūšių namo ap-
šildymo pečius, air-conditioning, van-
dens boilerius ir stogų rinas (gutters).
Dirbu greit, sažiningai ir garantuoti.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O
52—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio
Liability apdraudimas.

Kreipkitės
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nuda-
zomi. Darbas atliekamas sažiningai
ir gerai, prityrusių darbininkų.
Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbaciauskas, sav.

"NAUJENOS" KIEKVIENO
LIETUVIO
DRAUGAS IR BIČIULIS

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų
Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina
\$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos
lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos baž-
nyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48
pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 814 veiklosių žmonių biografijos.
Duoti dokumentuoti katalikų, socialistinių, laisvamanų ir
kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, ban-
kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money
Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Neseniai mes gavome pristatinėtojo teises
Andriulio lietuviškam sūriui —

Farm Cheese ir Matki Ser.

Pristatome ir krautuves Chicagoje, apylin-
kėse ir priemiesčiuose.

Skambinkite Feliksui

CENTRAL FOODS, INC.

Tel. 276-4700

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

NAUJOJI GOLD COAST INN

Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė.
Priimami užsakymai grupinėms sveikoms gimtadienių, laido tuvių
ir kitoms progoms, pasirenkant geriausią šeimos stiliaus maistą ir
gerimus.

LARRY IR BEA LAURIAN

Naujieji Savininkai

2525 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629. Tel. HE 4-4149

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujesni kraustymo
irankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai,
maistas, coloriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietis išpūdziai oko
photo Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Asminius, A KISS IN THE DARK. Piktadžių ir intymiu nuotykių
aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista
150 psl. Kaina \$2.50.

Kristinas Donalaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto
Nado Rastio vertimas. Gražus leidinys. 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK vė-
tauto bruožai, paliečiantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją
211 psl. Kain \$3.06. Kietasis viršelis \$4.00.

Dauguma knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir
kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar
piniginę perlaid.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608